

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primor

Poštšina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 103 (14.194)

Trst, četrtek, 7. maja 1992

OSREDNJA KNJIJINICA

P.F. 132

66001 KOPER

dnevnik

TRST
chi 6 - PP 559
796-600
PD I
2418
4 maggio 1
533362-535723
12958
8
731190
0462

Srbska armada še vedno ni deblokirala sarajevskega letališča

Kljub v torek podpisanemu premirju se v vsej Bosni in Hercegovini strelja

*Ameriška delegacija na zasedanju KVSE v Helsinkih zahtevala izključitev Srbije
Tudi Slovenija je predlagala sprejetje deklaracije o ukrepih proti Srbiji in Črni gori*

Poziv za nujni sklic konference o beguncih

BRUSELJ — Slovenija, Hrvaška in Makedonija so na konferenci o Jugoslaviji v Bruslju včeraj predlagale sklic mednarodne konference o beguncih. Pod pokroviteljstvom ZN je treba nujno najti rešitev za najmanj 600 tisoč ljudi, ki so pred vojnimi strahotami zbežali na Hrvaško in v Slovenijo.

V navedenih treh republikah v naslednjih dneh pričakujejo nov val z okrog 150 tisoč beguncev iz Bosne in Hercegovine, ki trenutno ne morejo priti zaradi srbskih blokad.

Udeleženci sestanka Konference o Jugoslaviji so soglašali s predlogom lorda Carringtona, da se pri Konferenci ustanovi posebna delovna skupina nasledstva bivše SFRJ ter da vse udeležence imenujejo stalne predstavnike, ki bodo usklajevali stališča o pravnem nasledstvu nekdanje Jugoslavije. Na konferenci je stališča Slovenije do teh vprašanj pojasnil Milan Kučan.

Sestanek se je začel s poročili vodij strokovnih delovnih skupin, ki delujejo v okviru Konference, pri čemer je bilo očitno, da poteka sestanek pod vtisom vojaških spopadov v BiH.

Predsednik predsedstva RS Milan Kučan je najprej opozoril na dejstvo, da na konferenci ni predsednika BiH, sta pa prisotna oba predsednika držav, ki izvajata agresijo na BiH. To je označil za absurd, ki postavlja pod vprašaj legitimnost tokratnega bruseljskega sestanka.

Kučan je poudaril, da se vojna v BiH razlikuje od vojne proti Sloveniji in Hrvaški, saj gre za agresijo na mednarodno priznano državo in da ta napad pomeni tudi napad na temeljna načela KVSE, kot so nespremenljivost meja, neuporaba sile, spoštovanje človekovih pravic in obveznost zaščite narodnostnih manjšin. Kučan je opozoril, da lahko vojna za suverenost BiH preraste v vojaški spopad na širšem območju. Zato je predlagal, naj konferenca podpre pobude za izključitev Jugoslavije iz vseh mednarodnih organizacij in iz KVSE.

Kučan je opozoril na odgovornost nekdanjega predsedstva SFRJ za početje JA, saj je to predsedstvo v preteklosti poveljevalo JA, jo financiralo in jo uporabljalo za doseganje svojih političnih ciljev. Zato je potreben sklep o razpustitvi JA in njen umik iz BiH ter sodno preganjanje vojnih zločincev. Kučan je ponovil tudi predlog, da se na območju nekdanje Jugoslavije ustanovi cona omejene oborožitve.

Skupaj s predsednikoma Tudmanom in Gligorovim je Kučan konferenci predlagal posebno izjavo o beguncih iz BiH na Hrvaškem.

Do plemične razprave je prišlo ob vprašanju sukcesije. Predsednik Kučan je poudaril, da so naslednice SFRJ lahko vse republike, torej ni sprejemljiva srbska teza o secesiji enih in kontinuiteti drugih. (STA)

LJUBLJANA — Po poročilih iz Sarajeva in drugih krajev BiH v tej republiki še vedno ni miru, kljub temu, da so predstavniki predsedstva BiH in JA v torek zvečer podpisali sporazum o takojšnji ustavitvi ognja. Že v noči na sredo je bilo v vseh delih Sarajeva slišati streljanje iz pehotnega orožja, včeraj zjutraj pa so to mesto ponovno začele uničevati eksplozije granat. Sarajevčani so si lahko oddahnili šele popoldan, ko je streljanje skoraj prenehalo.

Kot poroča sarajevski Center varnostnih služb je po sklenitvi premirja na Baščaršijo padlo več kot deset granat, ostri boji pa so izbruhnili na območju Skenderije in sicer med srbskimi teritorialci in pripadniki bosansko-hercegovske TO. Prebivalce Sarajeva so stalno opozarjali, naj ne hodijo po ulicah v središču mesta, saj nanje prežijo iz številnih ostrostrelskih gnezd. Kot je sporočilo republiško notranje ministrstvo, so oboroženi pripadniki Srbske demokratske stranke iz naselja Svraka v sarajevski občini Vogošča odpeljali 1.200 ljudi. Po istem viru so se le-ti predali in izročili orožje zaradi ultimata,

in sicer potem, ko so bili tri dni v obroču srbskih sil. Odpeljali naj bi jih izven mest v vojašnico v Semizovcu, tam pa jih, kot je poročal sarajevski radio, nečloveško trpinčijo.

Kot ponavadi, sprte strani opisujejo razmere v Sarajevu povsem drugače. Tako je jugoslovanski general Milan Aksentijević izjavil, da JA v Sarajevu spoštuje dogovor o prekinitvi ognja. Dejal je tudi, da so vojaki v vojašnicah dobili vodo, elektriko in telefonske zveze. Vse ranjene in mrtve so evakuirali. General Aksentijević je priznal, da je sarajevsko letališče še vedno blokirano, čeprav bi ga JA glede na dogovor že morala deblokirati.

O najnovejšem položaju v BiH so razpravljali tudi visoki funkcionarji KVSE, ki so se sešli v Helsinkih. Kot se je zvedelo, je devet delegacij, med njimi tudi slovenska, predlagala sprejetje Deklaracije o ukrepih proti Srbiji in Črni gori. Ameriška delegacija se je celo zavzela za izključitev predstavnikov Srbije iz vseh dejavnosti KVSE in sicer vse do popolne ureditve pravnega nasledstva nekdanje Jugoslavije. (NIA)

Oster odgovor socialističnega tajnika Craxija na torkove Occhettove izjave

Stališča PSI in DSL ponovno loči neprebojna železna zavesa

RIM — Milanski dogodki še naprej dvigujejo politično temperaturo in ob prizadevanjih, da vse to ne bi vplivalo na bližnje institucionalne zapadlosti, so z vso silo planile na dan nove polemike med PSI in DSL. Med Craxijem in Occhettom so padale težke besede in na komaj obnovljen dialog na levisi se je spet spustila železna zavesa. Potem ko je Occhetto v torek Craxija pozval, naj se odreče vsaki kandidaturi in glede Milana izjavil, da je imel Craxi tam prijatelje, sam pa sovražnike, je socialistični tajnik včeraj izredno ostro reagiral. »Ko bo Occhetto pred parlamentom in vso državo dokazal, da je vodil neko stranko, ki ni nikoli računala na tajna ali celo nezakonita financiranja, potem bo lahko delil lekcije demokratom mojega kova,« je poudaril Craxi. Tajnik PSI pa je izraze solidarnosti dobil tudi od predsednika Cossige in obeh predsednikov v parlamentu, Spadolinija in Scalfara.

Včeraj je milanske zadeve obravnavalo tudi socialistično tajništvo, na katerem se je Del Turco zavzel za sklic izrednega kongresa, ob koncu pa je podtajnik Di Donato povedal, da milanski škandal ne bo v ničemer vplival na Craxijeve načrte. »Položaj ostaja skrajno nejasen,« je dejal Di Donato, »vendar ne zaradi milanskih zadev, temveč gre za posledice volitev 5. aprila.«

V Rimu se je včeraj sestala tudi politična koordinacija DSL, ki je izrazila pripravljenost, da se samokritično ocenijo

milanski občinski odbori v osemdesetih letih, zavzeli pa so se tudi za razpust milanskega občinskega sveta in za nove volitve. Znotraj DSL pa je prišlo tudi do precej plemičnih izjav na račun tajnika Occhetta. Tako je Napolitano poudaril, da se mu zdi »nedostojno«
kakršnokoli povezovanje razvoja dogodkov v Milanu s pripadnostjo določeni struji, predsednik DSL Rodotà pa je Occhettove torkove izjave ocenil kot »resno napako.«

V taki klimi je vse težje iskanje odgovora za izvolitev novega predsednika republike. Forlani se je včeraj definitivno odrekel kandidaturi, potem ko je Di Donato v imenu PSI zahteval, da KD določi svojega kandidata. Skupina »štiridesetih«
je skupaj z Martinazzolijem zarisala identikit novega predsednika, ki naj bi imel predvsem velik smisel za novosti. Ta predlog se ne razlikuje dosti od predloga, ki naj bi ga danes predstavil vodja skupine za referendum Segni.

Nove aretacije v milanski aferi

NA 2. STRANI

Nemška filmska igralka, ki je postala pravi hollywoodski mit

Včeraj umrla Marlene Dietrich

PARIZ — Modrega angela ni več. Včeraj je v devetdesetem letu starosti v Parizu umrla nemška filmska igralka Marlene Dietrich. Z njo se v bistvu končuje obdobje filmskih mitov. Prav to je postala Marlene, potem ko jo je leta 1929 med uprizoritvijo gledališkega dela Zwei Krawatten odkril režiser Joseph von Sternberg in jo izbral za nepozabno vlogo Lole Lole v filmu *Modri angel*. S tem prvim filmom je Marlene Dietrich postala simbol ženske zapeljivosti, utelešenje prekipevajoče in perversne spolnosti. Kot tako pa jo je potrebovala ameriška Paramount, ki je iskala alternativo za Greto Garbo.

S Sternbergom se je Marlene preselila v Hollywood in v obdobju do leta 1937 je nastopila v šestih filmih, ki predstavljajo

višek njene filmske kriere. V filmu *Morok* je kabaretna pevka, v *Onečaščeni* je prostitutka in vohunka, v *Shangai Express* je kurtizanka v *Španskem capricciu* pa Sevillella Conca Perez. Hollywood pa je Marlene Dietrich dokončno osvojila, ko je imela za seboj že 17 uspešnih filmov.

V dolgi filmski karieri Marlene Dietrich je značilno, da je previdno izbirala in spreminjala svoj umetniški slog po ameriških potrebah, a je bila nedvoumna v svojih političnih izbirah. Odločno je zavrnila Göbbelsove pozive, naj se vrne v Hitlerjevo Nemčijo. Leta 1939 je postala ameriška državljanka in tri leta je kot pevka šansonov in gledališka igralka bodrila zavezniške vojake na evropskih bojiščih.

Slovenija zaprosila za vstop v OZN

LJUBLJANA — »Pričakujemo, da bo Generalna skupščina OZN na junijskem zasedanju sprejela Slovenijo v članstvo z aklamacijo, brez glasovanja,«
je za Slovensko tiskovno agencijo povedal predstavnik slovenskega zunanjega ministrstva.

Že jutri naj bi se začel postopek vstopanja Slovenije v specializirane agencije ZN. Slovensko zunanje ministrstvo pričakuje, da bodo Slovenijo na sedežu svetovne zdravstvene organizacije (WHO) soglasno sprejeli v polnopravno članstvo. Zdravstveni organizaciji naj bi v nekaj tednih sledila Mednarodna organizacija dela.

Sinoči po srednjeevropskem času je predstavnik Slovenije pri Organizaciji združenih narodov Ignac Golob izročil uradno prošnjo Republike Slovenije za članstvo v OZN.

V krogih okrog Slovenskega predstavništva v New Yorku je STA izvedela, da večjih težav pri vstopu v svetovno organizacijo ne bi smelo biti.

Za zapahi včeraj tudi občinski svetovalec DSL in predstavnik PSI

V aferi s podkupninami zaprli tajnika demokristjanov v Milanu

MILAN — Po torkovem zasedanju milanskega občinskega sveta so karabinjerji aretirali 36-letnega občinskega svetovalca DSL Massima Ferlinija, ki ga dolžijo sprejemanja podkupnine v obtežilnih okoliščinah. Podrobnosti sicer niso znane, toda včeraj se je tudi na podlagi dosedanjih aretacij politikov v zvezi z milansko podkupovalno afero zvedelo, da naj bi bil Ferlini vpleten v podkupovanja ob gradnji novega sedeža za Piccolo Teatro. Ferlini je bil tudi odbornik za javna dela od julija 1988 do novembra 1990, ko je bil milanski župan Paolo Pillitteri. V tem času je občinski svet odobril 47 milijard za Piccolo Teatro.

Ferlini je direktor lombardskega dokumentacijskega raziskovalnega centra, svojo politično aktivnost pa je začel leta 1980 v mladinski organizaciji KPI, kjer je bil do leta 1985 tudi deželni tajnik. Je član vsedržavnega odbora stranke, občinski svetovalec pa je bil od leta 1980 do 1985 in nato od leta 1986 dalje.

Disciplinska komisija DSL je sporočila, da je Ferlini že sam zahteval suspenz iz stranke, odstopil pa je tudi kot občinski svetovalec. DSL je včeraj tudi izključila Li Calzija in Soaveja, ki sta bila zaradi vpletenosti v isti škandal aretirana pred nekaj dnevi.

Sodniki, ki vodijo preiskavo, pa so včeraj nadaljevali z zasliševanji. Na vrsti so bili podjetniki, ki so se samoiniciativno prijavili na zaslišanje, da bi tako pomagali sestaviti mozaik podkupovanj, ki so že dalj časa označevala odnose z upravitelji bolnišnic in javnih ustanov. Podrobnosti niso sporočili, včeraj pa je eden od aretiranih podjetnikov, Clemente Rovati, ki pa je bil nato tudi izpuščen, izjavil, da je bil natečaj za dela pri paviljonu za aids v bolnišnici Sacco povsem regularen in da je njegov prijatelj Mario Chiesa šele

potem, ko so bila dela že dodeljena, od njega zahteval finančno pomoč »za razrešitev nekaterih problemov,« pri čemer pa je Rovati še poudaril, da ne ve, če je bil denar namenjen stranki ali komu drugemu.

V večernih urah so sporočili, da so milanski karabinjerji aretirali še štiri osebe, ki so obtožene sodelovanja pri podkupovanju. Imen niso sporočili, zvedelo pa se je, da naj bi bil eden od aretiranih tajnik mestne KD Maurizio Prada drugi pa socialist Sergio Radaelli. Zvedelo se je še, da do aretacij ni prišlo na zahtevo sodnih oblasti.

Pogovori med sindikati in vlado v Nemčiji še brez sporazuma

BONN — V stavki, ki že deset dni traja v nemškem javnem sektorju, je na čelu 2,3 milijonskega sindikata javnih uslužbencev 50-letna Monika Wulf Mathies, ki jo delavci imenujejo »Rdeča Monika.« Ta izredno pomemben nemški sindikat vodi že od leta 1982, v sindikalnih bojih pa jo bolj zanima povečanje plač kot pa skrajšanje delovnega urnika.

V tej stavki je že slavila v prvi rundi, s tem da je delodajalce (vlado) prisilila, da ponovno sedejo za pogajalsko mizo. Pogajanja so se začela včeraj zvečer v Stuttgartu, njen cilj pa je povišek plač javnih uslužbencev za 5,4 odstotka, kar je vlada enkrat že zavrnila. Pogajanja bi se morala nadaljevati še danes, za zdaj pa je še povsem nejasno, kako se bodo končala. Kot kaže, pa so se pogovori premaknili vsaj pri tem, da naj bi bolj povišali najnižje in srednje visoke plače.

Spopadi v Dušanbeju terjali več kot 60 mrtvih

Tadžikistanu grozi državljanska vojna

MOSKVA — Tadžikemu predsedniku Rahmanu Nabijevu s proglasitvijo izrednega stanja ni uspelo zaustaviti opozicije. Še več, Tadžikistanu sedaj grozi prava državljanska vojna, saj so oboroženi oddelki islamske in demokratične opozicije zasedli predsedniško palačo in poslopje televizije, na ulicah Dušanbeja pa postavili bariкаде, na katerih vihrajo zelene zastave islama. Predsednik Nabijev se nahaja v obkoljenem parlamentu, na katerem še vihra stara republiška zastava s srpom in kladivom. Tadžikistan je namreč zadnja republika nekdanje sovjetske zveze, ki se ni odpovedala starim simbolom.

Sodeč po bornih in protislovnih vesteh je bilo samo v vrstah opozicije več kot 60 mrtvih. Število bi bilo nedvomno še večje, če ne bi Nabijev ukazal svojim specialcem, naj brez boja prepuščajo težko branljive položaje. Tadžikistanski predsednik še vedno upa, da mu bo uspelo preprečiti izbruh državljanske vojne. Njegov položaj pa je iz ure v uro slabši, saj ga je zapustil tudi vojaški svetovalec Bahrom Rahmonov, ki ga je opozicija imenovala za »ljudskega generala«. Kot poveljnik tadžiške narodne garde bo Rahmonov lah-

ko odigral ključno vlogo v sedanjem zapletu.

Opozicija je po televiziji pozvala netadžiške manjšine, predvsem pa ruske priseljence, naj v sedanjem spopadu ostanejo nevtralni. V proglasu so napovedali dosledno spoštovanje vseh človekovih in demokratičnih pravic, ki naj bi jih kratil prokomunistični in nesposobni Nabijev. Ljudi so obenem pozvali, naj spoštujejo ukaze svojih opozicijskih voditeljev.

V odgovor je predsednik Nabijev po radju pozval vse »napredne sile«, naj pokažejo »hrabrost« in naj obranijo »republiško ustavo«, obenem je zagotovil, da bo storil vse, da prepreči državljansko vojno.

V Tadžikistanu smo torej priča gruzijski reprizi, le da je tu zaradi nacionalistične in islamske komponente položaj še bolj eksploziven. Bolj kot ruski priseljenci pa predstavlja neznanko turško govoreča uzbeška manjšina. Morda pa bo prevladala zdrava pamet in razum, saj je tudi v sosednjem Uzbekistanu številna tadžiška manjšina. Da bi bila mera polna, Teheran širi svoj vpliv nad jezikovno sorodnim Tadžikistanom, Ankara pa napoveduje pomoč »uzbeškim bratom«.

Varnostne sile zadale mafiji težak udarec

RIM — V širokopotezni akciji so posebni oddelki policije in karabinjerjev v noči na sredo na območju Rima, Palermo, Trapanija, Milana in Turina aretirali 41 domnevnih mafijcev, sodstvo pa je izdalo več kot sto jamstvenih obvestil.

Državni pravdnik iz Palermo Pietro Giammanco je v pogovoru z novinarji izjavil, da so onеспособili »skrajno nevarno« zločinsko organizacijo, ki ni samo trgovala z mamili in z orožjem, temveč je izvajala pritiske tudi med volitvami, saj je nadzorovala številne glasove na širšem območju Trapanija. »Ranžirna centrala« za mamila je bila na milanskem letališču, kjer je bil v Duty free shopu zaposlen Vincenzo Calcara, ki je imel prost vstop na letališče mimo carinskega nadzorstva. Calcara so aretirali novembra lani. Nekaj dni prej je »založil« kovček s heroinom in je iz bojazni, da bi ga njegovi pajdaši ubili, začel sodelovati s preiskovalci. Njegove izjave so soupadale s pričevanji drugih dveh skesancev, Giacomo Filippella in Rosaria Spatole, tako da je bilo preiskovalcem končno jasno, da so na pravi sledi. Še več, Calcara je preiskovalce seznanil, da klan iz Castelvetrana pripravlja atentat na državnega pravdnika iz Marsale Paola Borsellina. Za tako akcijo pa je moral »obrobni klan« predhodno prositi za pooblastilo »kupole« iz Corleoneja, na katero pa je še čakal.

Med aretiranci so poleg navadnih članov raznih mafijskih družin tudi večje ribe. Za zapahi se je znašel bivši demokrščanski župan iz Castelvetrana pri Trapaniju Antonino Vaccarino, ki je prevzel vlogo »regenta« krajevne mafijske družine. Aretirali so tudi nekega geometra rimskega tehničnega urada in dva odvetnika. V lisicah se je v Rimu znašel tudi pred kratkem upokojeni tajnik pri kasacijskem sodišču Giuseppe Schiavone, ki ga obtožujejo, da je proti plačilu pomagal aretiranim mafijcem. Po Giammancovih besedah je poskrbel, da so mafijskim prijateljem sodili »boljši« sodniki kasacije, ali pa za-devo toliko časa zavláčeval, da so morali mafijce izpustiti, ker so medtem potekli roki preventivnega pripora. Schiavonejevi znanci v Rimu pa odločno zavračajo take obtožbe, češ da je bil Schiavone zgleden uradnik, ki je skromno živel in ni nikoli vzbudil najmanjšega suma.

Zdaj je čas kakovosti, učinkovitosti in okolja.

Čas je za bilance.

Dohodki
v milijardah lir

1987	1989	1991
20.100	22.600	27.200

Čisti dobiček
v milijardah lir

134	156	229
-----	-----	-----

Investicije
v milijardah lir

6.700	7.300	9.100
-------	-------	-------

Poraba
na zaposlenega

228	237	250
-----	-----	-----

Cena kWh
1963 = 100

67	61	59
----	----	----

Priključki porabnikov
poprečni čas-dnevi

15	10	6
----	----	---

Zmanjšanje oddajanja
žveplovega dioksida
1987 = 100

100	82	58
-----	----	----

Zmanjšanje oddajanja
dušikovih oksidov
1987 = 100

100	90	85
-----	----	----

ENEL

Stvarnost, ki vam je na uslugo.

SKGZ o junijskih volitvah in o papeževem obisku

Ocena papeževga obiska v naši deželi, bližnje upravne volitve na Tržaškem in občni zbor SKGZ so bile glavne točke dnevnega reda ponedeljkeve seje izvršnega odbora Slovenske kulturno gospodarske zveze.

Papežev obisk je bil ocenjen kot izjemno pomemben dogodek v življenju naših krajev. Še zlasti pa je pomembno dejstvo, da je njegov prihod izzvenel kot spodbujanje k mirnemu sožitju in sodelovanju med obmejnimi ljudmi različnih narodnosti.

Neglede na vse polemike in nacionalistične pritiske, ki so prišli do izraza na Tržaškem v pričakovanju na njegov prihod, je papež ob svojih nastopih jasno poudaril, da je uspešno bodočnost teh krajev mogoče graditi le na strpnosti, spoštovanju pravic manjšin in doslednem premagovanju nacionalističnih ekscesov. Papeževi poudarki, kot tudi sodelovanje slovenskih vernikov na slovesnostih, so v javnosti nasplošno naleteli na odobravanje, čeprav je treba obenem ugotavljati, da zakrknjeno nacionalistični del Trsta tudi tokrat ni zamudil priložnosti, da pokaže svoj obraz. Na izvršnem odboru je bila soglasno izražena želja, da bi papežev apel za sožitje resnično naletel na razumevanje in občutljivost tukajšnjega prebi-

valstva, ki ima ob velikih svetovnih premikih priložnost razumeti, da sta le ob spoštovanju manjšine možna dialog in tvorno sodelovanje, s tem pa tudi preokret iz gospodarskega in vsakršnega nazadovanja.

Izvršni odbor je nato razpravljal o junijskih upravnih predčasnih volitvah na Tržaškem. Tudi te volitve so, po pravkar zaključenih parlamentarnih, zahtevna preizkušnja, iz katere bo izšla bodoča upravna podoba Trsta. Kakšna bo ta podoba, sodeč po vzdušju in rezultatih parlamentarnih volitev, o tem je več razlogov za zaskrbljenost, zlasti za običajni nacionalistični predznak, ki je značilen za volitve na Tržaškem.

Za našo narodnostno skupnost je velikega pomena, da se uveljavijo demokratične sile, ki se odkrito zavzemajo za preseiganje nemogočega ozračja zatočnosti in protislovenskega šovinizma, ki je lokalističnim in desničarskim krogom edini argument, potem ko je upravno življenje že dolgo paralizirano in pospešuje v mestu splošno nazadovanje. Ali bo tržaška politika sposobna opraviti korenit preokret, ali se bo hiranje mesta in njegovih potencialov nezadržno nadaljevalo, vsem priložnostim in spremembam v svetu navkljub.

Bitka za izvolitev v tržaški občinski in pokrajinski svet bo tokrat še bolj zaostrena kot v preteklosti, tudi spričo zmanjšane števila svetovalskih mest, kar je posledica demografskega upadanja. Tudi za ugledne slovenske kandidate, ki kandidirajo na različnih listah, bo uveljavitev težja, kajti minule parlamentarne volitve so med drugim pokazale na večjo razpršitev slovenskih glasov kot v preteklosti. Člani izvršnega odbora so zato podčrtali velik pomen prisotnosti slovenskih kandidatov, katerim je treba na vsak način pomagati do izvolitve. Poleg tržaškega občinskega in pokrajinskega sveta pa nedvomno zaslužijo vso pozornost volitve v rajonske svete, kjer je prav tako velike važnosti prisotnost čim večjega števila slovenskih izvoljenih predstavnikov.

V nadaljevanju se je bil govor o občnem zboru SKGZ, ki je napovedan za mesec junij, neposredno po tržaških volitvah. Pred tem bo še v maju seja glavnega odbora, ki naj bi dokončno oblikoval predlog novega statuta zveze. Izvršni odbor je na seji tudi odobril osnutek dokumenta, ki se nanaša na čimprejšnjo vzpostavitev televizijskih oddaj v slovenščini.

Kako bo z zaščito Jadrana?

RIM — Včeraj že drugič zapored ni mogel redno zasedati posebni institucionalni organizem za zaščito Jadrana in to zaradi nesklepčnosti: navzoči so bili samo minister za okolje Ruffolo ter pristojni odborniki Emilije-Romagne (Bonacini), FJK (Angeli) in Veneta (Cimenti), manjkali so torej zastopniki kar petih ministrstev in štirih dežel. Omenjeni odborniki so v skupnem sporočilu ožigosali »omalovaževanje« tako žgočega problema, kot je onesnaženost Jadrana in Sredozemlja v celem, pozvali rimsko vlado, naj s primernimi ukrepi omogoči redno zasedanje organizma, in naglasili nujno po njegovi preosnovi.

Predhodni programski osnutek zakona o zaščiti Jadrana za leto 1991 nakazuje 219 milijard lir za očiščenje Pada in odpravo alg v Jadranu - znesek pa bo narasel na 413 milijard lir s prispevki prizadetih dežel in krajevnih ustanov. Žal pa je to premalo: komaj 10% vsega potrebnega denarja, se pravi kakšnih 4.500 milijard lir, medtem ko so doslej že pripravili projekte za skupnih 1.300 milijard lir investicij. Ne samo, v triletnju 1992/94 naj bi po zakonu 283/89 porabili za sanacijo 270 milijard lir, še zdaj pa ni znano, kako bodo do teh sredstev sploh prišli.

Izidor Predan slavi danes šestdeseti rojstni dan

Izidor Predan, Dorič, praznuje danes svojo 60-letnico. Ob tem pomembnem jubileju mu je Novi Matajur, katerega je vrsto let urejeval, posvetil nekaj misli, ki v bistvu ponazarjajo lik te beneške osebnosti. Takole piše:

»Do zdaj - mi smo šigurni, da bo tako tudi za naprej - Doričeve življenje je bilo izredno polno. In vsak bi lahko povezal njegove življenske dogodke z zgodovino naših vasi in cele Benečije. Ni pri nas človeka, da bi bil tako poznan, kot je on, četudi se je malo odstranil od intenzivnega političnega in kulturnega dela. In to, ne zaradi pomanjkanja volje in kuraže, ampak ker on lahko vidi in sodi, da je nebo nad Benečijo bolj jasno od preteklih časov. Takrat ko je bila Benečija pod petami fašistične diktature, kasneje pod nemške okupacije in, po osvoboditvi, pod petami tajnih in nelegalnih protislovenskih organizacij.

Res mladost našega Doriča je predvsem povezana s tisto žalostno dobo, v kateri obdan ni bil popolnoma svoboden. Človek, ki je pretrpel več kot drugi, je bil Dorič: v istem dnevu, ko je praznoval 22. rojstni dan, so mladega Doriča končno spustili iz zapora, kjer je bil zaprt čez 6 mesecev, krivično obsojen od takih sodnikov, ki so se očitno zavzeli proti slovenskemu članu Demokratske fronte Slovencev.

Kaj pomeni za mladega fanta taka izkušnja? Vsak od nas se lahko predstavi, kako se počuti nedolžni človek, katerega je "pravica" nepravilno obsodila. Po taki izkušnji Dorič ni zgubil niti zrno svojega naravnega poguma, ampak se je še močnejše zavzel za ustanovitev raznih političnih in kulturnih pobud. Predvsem ustanovitev Kulturnega društva Ivan Trinko, proslavitve Dneva emigranta in Kulturnega srečanja sosednih narodov, Kamenice, ustanovitev Patronata v Čedadu, pobude za slovensko izobraževanje v Gorici in Trstu, poletna letovanja otrok pri morju, pomoč vsakemu človeku, ki se je obrnu h njemu. In bogve še dost pobud in funkcij, ki jih nismo niti omenili. Ne smemo pozabiti ustanovitev Novega Matajura, ki je sad Doričevega razmišljanja o nehanju izdaje prejšnjega Matajura. Sam Dorič je bil več let glavni urednik našega lista, in veliko je prispeval za njegov razvoj in utrditve.

Še bi se lahko dodalo Doričevi politični biografiji. Vendar bi ne smel iti v pozabo najvažnejšen Doričev uspeh: dolga in mogočna vrsta laikov, vernikov in ljudi vseh ideoloških in političnih prepričanj, katera je začela, po sledih našega Doriča, oblikovati današnje poglavje zgodovine Benečije.

Zato Doriču čestitamo in vsi skupaj, ko je bilo v starih časih, hodimo po pravi poti, ki smo se jo zbrali pod njegovim naukom. Sto in sto takih dni!

Sveže darilo italijanske vlade Republiki Hrvaški

2 milijona dolarjev pomoči za oskrbo beguncev iz BiH

ZAGREB, LJUBLJANA — Italijanska vlada je sklenila podariti Hrvaški 2 milijona dolarjev za humanitarno pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine. Italijanski veleposlanik v Zagrebu Salvatore Cilento je o rimski odločitvi obvestil predsinotnim hrvaškega zunanjega ministra Zvonimira Šeparovića.

Slovenska vlada pa je pisno

seznanila papeža Janeza Pavla II. s težkimi razmerami, v katerih biva v Sloveniji okoli 30.000 beguncev iz Bosne. Slovenija jim je doslej pomagala z lastnimi finančnimi sredstvi, zdaj pa tega ne more več; če ne bo priskočila na pomoč mednarodna skupnost - piše v pismu papežu - se bo utegnil položaj beguncev kaj kmalu še znatno poslabšati.

Čisti letni dobiček se je povzpел na polnih 5,9 milijarde lir

Deželni zavod Mediocredito je lani prav uspešno posloval

VIDEM — Upravni svet deželnega Mediocredito, pri katerega kapitalu so soudeležene poleg Dežele še razne krajevne in vsedržavne banke, je odobril včeraj osnutek obračuna za leto 1991. Ta izkazuje 5,9 milijarde lir čistega dobička. Skupni obseg investicij (neposrednih in preko Krožnega sklada za gospodarske pobude - FRIE) se je povzpел do 1.350 milijard lir, medtem ko je dosegla raven zbranih sredstev z izdajo lastnih obveznic in hranilnih pisem 866 milijard lir, kar predstavlja povprečni porast za 11 odstotkov. Obseg naložb v notranjem prometu pa je znašal skupno 2.290 milijard lir. Čisto premoženje skupno z rizičnimi skladi naj bi naraslo s predlanskih 106 na 128 milijard lir, torej za 20,4 odstotka, vendar morajo ta sklep odobriti na jutrišnji skupščini. Te rezultate je bilo mogoče doseči, kot so pojasnili na seji upravnega sveta, ne le s splošno okrepitevijo poslovanja, temveč tudi po zaslugi tržaškega in pordenonskega predstavništva.

Z včerajšnjega prvega (tržaškega) zasedanja posebne komisije za socialne zadeve, ki deluje v sklopu skupnosti Alpe-Jadrana

Območjem znotraj novih samostojnih republik je potrebno omogočiti uspešno razreševanje problemov socialne narave

TRST — Razvojni modeli za različne oblike socialne politike: to je bil osrednji predmet razprave na včerajšnjem prvem zasedanju novoustanovljene komisije za socialne zadeve v sklopu skupnosti Alpe-Jadrana. Komisija, ki ji predseduje kot prva Dežela FJK, je nastala zato, da bi se specifično lotili obravnave in seveda reševanja žgočih problemov socialne narave, ki so se pojavili predvsem po velikanskih gospodarskih in političnih spremembah v deželah

in republikah na območjih bivših komunističnih ureditev.

Posegi predstavnikov madžarskih regij in Slovenije ter Hrvaške so pokazali, da so ondote družbene razmere zaskrbljujoče in da so zato nujno potrebni novi, zakonski predpisi na področju socialne, s pomočjo katerih se bo mogoče dejavno spopasti s problemi, kot so brezposelnost, usposabljanje za delo, oskrba najšibkejših slojev, zdravstvo, politika dela, socialni blažilci, osebni dohodki in

pokojnine. Okrog teh vprašanj se bo še razvila debata znotraj skupnosti Alpe-Jadrana. Če se ne bo zagotovilo delovni sili v A-A in v vsej Evropi enakega ekonomskega tretmana, so poudarili, bo prišlo do množične selitve iz revnih v bogate predele Evrope, kjer pa se bo razbohotilo delo na črno.

Vso to problematiko bo pretresla posebna delovna skupina, druga taka skupina pa bo obravnavala zaščito družine in otrok. Do konča tega leta bo morala komisi-

ja za socialne zadeve predložiti rezultate dela, ki ga bosta opravili obe skupini, skupščini predsednikov dežel Alpe-Jadrana. Temeljna vloga omenjene komisije je torej ta, kakor je obrazložil deželni odbornik Gianfranco Carbone ob odprtju včerajšnjega zasedanja, da se v sklopu skupnosti A-A osnujejo vsaj osnovne skupne smernice za razvoj socialnih politik, da se jih nato poveže z naporji za ozdravitev gospodarskih sistemov v bivših komunističnih državah.

Koper bo danes dobil glasbeni butik "Gallus"

KOPER — V Gallusovi ulici v Kopru, pri Radiu Koper, bo danes, 7. maja, ob 11. uri otvoritev glasbenega butika "Gallus". V specializirani prodajalni bodo na voljo izdelki RTV Slovenija na nosilcih zvoka in slike. Ob 12.30 pa bo v hotelu Triglav tradicionalna prireditve "Zlata kaset". Založbe kaset in plošč RTV Slovenija. Izvajalcem bodo podelili ob tej priložnosti srebrna, zlata in platinasta odličja za uspešno prodajo v lanskem letu. Obe prireditvi bosta v organizaciji RTV Slovenija, Radija Koper-Capodistria ter Založbe kaset in plošč.

Kaj je potrebno ukreniti slovenskim izseljencem za pridobitev državljanstva Republike Slovenije

TRST — Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa obvešča, da lahko po 41. členu zakona o državljanstvu Republike Slovenije (Uradni list Republike Slovenije št. I - 1/1991) osebe, ki jim je bilo odvzeto državljanstvo Ljudske republike Slovenije in FLRJ po zakonu o odvzemu državljanstva, podoficirji in oficirji bivše jugoslovanske vojske, ki se nočejo vrniti v domovino, pripadniki vojnih formacij, ki so služili okupatorju in pobegnili v tujino, kot tudi osebe, ki so pobegnile v tujino po osvoboditvi (Uradni list FLRJ, št. 86/46) - ter tudi njihovi otroci - pridobijo državljanstvo Republike Slovenije, če v enem letu od uveljavitve tega zakona vložijo prošnjo pri republiškem upravnem organu, pristojnem za notranje zadeve. Isto velja za izseljence, ki jim je prenehalo državljanstvo Ljudske Republike Slovenije in FLRJ z odstopnostjo.

Rok za vložitev prošnje bo potekel 24. junija 1992. Nujno je, da tisti izseljenci, ki želijo pridobiti državljanstvo Republike Slovenije, vložijo ustrezno vlogo, ali pa za to pooblastijo nekoga, ki živi v Slo-

veniji. Zadoščal bo njihov podpis na pooblastilu, saj Ministrstvo za notranje zadeve za te vloge ne zahteva overovitve podpisa. V vlogi naj bodo poleg zahtev za ugotovitev državljanstva Republike Slovenije navedeni osebni podatki, ime in priimek, rojstni datum, kraj rojstva in po možnosti kraj zadnjega bivališča v Sloveniji ter sedanjí naslov vlagatelja. Izseljence je nujno opozoriti, da bodo s pridobitvijo državljanstva pridobili volilno pravico v Republiki Sloveniji in da bodo po novi Ustavi Republike Slovenije lahko v Sloveniji pridobili lastninsko pravico na zemljiščih le kot slovenski državljani, kolikor ne bi šlo za dedovanje, ko ob vzajemnosti slovensko državljanstvo ni potrebno. Poleg tega je treba opozoriti, da jim pridobitev državljanstva Republike Slovenije sama po sebi ne bo prinesla nobenih davčnih obremenitev, dokler tu ne bi ustvarjali dohodkov oziroma bili v posesti nepremičnin ali drugega premoženja.

Deželni odbor SVETOVNEGA SLOVENSKEGA KONGRESA

Kaj mislijo Canciani (SKP), Spetič (PSI) in Krapež (SSk) Precej deljena mnenja o delovanju svetoivanskega rajonskega sveta

Igor Canciani

Zorko Spetič

Edvard Krapež

Svetoivanski rajonski svet je imel v pretekli mandatni dobi polne roke dela, če drugega ne zaradi tega, ker se je dolgo časa ukvarjal z novim trgovskim centrom »Il Giulia«, ki je mestu sicer prinesel precej ugodnosti, krajevno prebivalstvu pa tudi celo vrsto nevšečnosti, začeni s težavami v prometu in s parkirišči. Slovensčina je bila tudi tukaj marsikomu trn v peti, saj so fašisti in listarji glasno razgrajali vsakič, ko je eden izmed slovenskih svetovalcev spregovoril v materinem jeziku. Za obračun opravljenega dela smo zaprosili Igorja Canciana (SKP), Zorka Spetiča (PSI) in Edvarda Krapeža (SSk).

»Če gledam iz čisto osebnega zornega kota, je bil mandat rajonskega svetovalca zame dragocena človeška izkušnja, saj sem lahko preveril, kako počasi in slabo meglejo naši upravni mlini«, nam je povedal Canciani, ki je drugače precej razočaran ne toliko nad delom skupščine kot nad njenimi dosežki. »Začeli smo sicer s precejšnjo vneto in z veliko voljo do dela. Srečali smo se s sindikati, z društvi in z drugimi dejavniki na teritoriju, delovne komisije pa žal niso nikoli zaživele«. Občina je imela do svetoivanskega rajonskega sveta -kot sicer do vseh ostalih rajonov- čisto omalovaževalni odnos, tako da je večkrat sprejela določene sklepe in šele nato posila za mnenje krajevni svet. »Občinski prevajalec je skoraj redno zahajal na seje, problem rabe slovensčine pa je bil žal vedno kamen spora tudi zaradi razdiralne politike fašistov in LpT. Nacionalisti so se s časom sicer umirili. Če je po slovensko govoril zastopnik SSK, so v zadnjem času navadno mirovali, ko so v slovensščini spregovorili predstavniki naše stranke, pa so dvignili vik in krik in razsajali«, nam je ob koncu še povedal Canciani.

Spetič, ki je predsedoval rajonskemu svetu, je mnenja, da so kljub težavam vendarle nekaj koristnega naredili. Med glavne dosežke uvršča novi sedež okrožja v

centru »Il Giulia«, kjer so tudi ambulanta in še nekatere druge socialne in zdravstvene strukture. »Veliko pozornost smo namenjali kamnolomu Faccanoni, kjer so tudi po naši zaslugi izvedli nekatere varnostne in ekološke ukrepe. Med dosežke bi uvrstil tudi prizadevanja za gradnjo bazena pri Sv. Ivanu, za katerega ima Občina na razpolago že milijardo lir, tri milijarde pa bo dobila na osnovi posojila«, nam je dejal Spetič, ki je dodal, da je rajonski svet strnjeno nastopil proti načrtovani reformi rajonskih svetov in reviziji okrožij, ki ju je predlagala odborica Pittonijeva. »Nima smisla govoriti o združevanju rajonov, če slednji potem poslujejo dejansko brez pravih pristojnosti«.

Svetoivalec Krapež pravi, da je rajonski svet posloval »ne dobro in tudi ne slabo«, najbolj pa je razočaran nad vprašanjem rabe slovensčine, ki je bila stalno predmet spora. »Prevajalka je hodila na seje precej neredno, obžalovati pa moram dejstvo, da se predsednik Spetič, vsaj na sejah, ni nikoli javno izjavil za Slovenca«, nam je dejal predstavnik SSK, ki ne štedi s kritikami na račun občinske uprave. »Občina je pravzaprav načrtno zavračala vse naše predloge in vsa naša mnenja. Za krajevno Slovenca pa je hudo, da je rajonski svet z večino glasov privolil v načrt za nove gradnje na zemljiščih ob restavraciji Suban, kjer bodo najbrž znova razlastili slovensko zemljo«.

S. T.

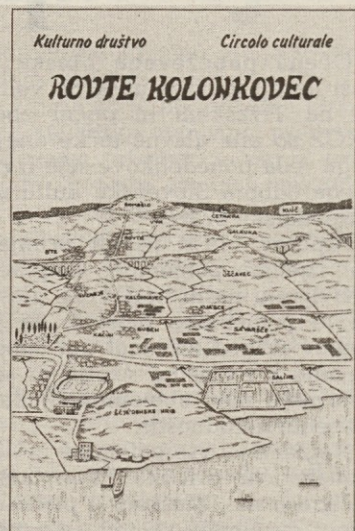
Za to priložnost so pripravili zanimivo knjigo KD Rovte-Kolonkovec ob 12-letnici delovanja

Kulturno društvo Rovte - Kolonkovec bo v soboto ob 19.30 predstavilo knjigo »12 let delovanja«, ki so jo seveda pripravili prav za to priložnost. V publikaciji so avtorji skušali strniti del zgodovine tega okraja in vsaj delno prikazati življenje ljudi, ki so s kulturnega in tudi gospodarskega vidika sooblikovali ta mestni predel. Dvojezično knjigo, saj ima vsak tekst ob strani tudi italijanski prevod, bodo predstavili v društvenih prostorih KD Rovte-Kolonkovec.

Namen knjige je društveni odbor jasno opredelil, ko je v predgovoru med drugim zapisal: »S tem naj bi se oddolžili preteklim in sedanjim rodovom, da nas ne bi kar tako enostavno zbrisal sodobni čas«.

Posamezna poglavja ali vsaj podatke za knjigo so prispevali takorekoč vsi sodelavci Odseka za zgodovino NSK, in sicer Giuliana Gerdol, Aleksij Kalc, Dragica Maver, Milan Pahor, Daniela Rupel in Sandi Volk. Za grafično opremo knjige je poskrbel slikar Franko Vecchiet, medtem ko so slikovno gradivo posredovali Duilio Vecchiet, društvo samo, fotograf Mario Magajna in Mitja Zonta. Dragoceeno pomoč pri nastajanju knjige so nudili NSK - Odsek za zgodovino in etnografijo, Državni arhiv v Trstu, Zemljiški urad, župnijska urada na Katinari in Škedinju ter ustanovi EZIT in ACT.

Pri knjigi, ki obsega 155 strani, je sodelovalo še vrsta drugih oseb, ki so v glavnem posredovali najrazličnejše podatke. Dvojezična

publikacija prinaša tudi veliko dragocenih in pomembnih fotografij, med katerimi tudi slika o tem, kako so si domačini ob strokovni pomoči mladih arhitektov zamislili spomenik padlim pred vzhodom na tržaško pokopališče, pa vrsta fotografij, ki beležijo pomembnejše dogodke iz življenja društva Rovte-Kolonkovec.

Knjigo bo v soboto na sedežu KD Rovte-Kolonkovec v Ul. M. Sernio 27 predstavil Marko Kravos, v kulturnem delu programa pa bodo nastopila Sovodenjska dekleta.

V nedeljo se bo slavlje nadaljevalo z odprtjem razstave raznega fotografskega in slikovnega materiala, ki prikazuje življenje tega okraja in društva. (nl)

Predstavniki slovenskih dijaških domov v zamejstvu pri ministru P. Vencelju

V torek je na ministrstvu za šolstvo in šport Republike Slovenije v Ljubljani minister dr. Peter Vencelj sprejel predstavnike slovenskih dijaških domov in drugih ustanov, ki skrbijo za vzgojo slovenskih otrok in mladostnikov v zamejstvu. Glavna tema srečanja je bila priprava tradicionalnega strokovnega seminarja, ki bo septembra letos v Murski Soboti na temo: Jezikovna vzgoja; komunikacija; kriteriji za ocenjevanje in ovrednotenje pedagoškega dela.

Ob tej priložnosti so slovenski predstavniki iz Italije in Avstrije opozorili na vprašanja, ki jih morajo vzgojni domovi na Koroškem, v Gorici in Trstu ob težkih finančnih razmerah kreativno in konkretno reševati.

Ravnatelj Slovenskega dijaškega doma v Trstu Švab je izročil ministru program nujne preureditve dijaškega doma v Trstu, ki ga bodo morali verjetno zapreti, če ne bo pravočasno primerne pomoči s strani Dežele in Države.

Minister Vencelj je v povzetku rekel, da je pojem slovenskega naroda prisoten povsod tam, kjer so Slovenci doma, zato moramo na vseh ravneh tako med seboj in drugimi skrbno gojiti dobre odnose. V tem duhu pripravlja Slovenija vrsto dogovorov in sporazumov direktno z Rimom.

Pred napovedano spremembo vlade se je minister zahvalil za sodelovanje in poudaril, da bo Slovenija po svojih močeh pozorno sledila dejavnostim slovenskih ustanov v sosednjih državah.

Vrsta pobud pri predstavnikih oblasti pod geslom »živi boljše v tvojem mestu«

Odbor za varnost in pravice pešcev za smotrno in lepšo ureditev mesta

Odbor za varnost in pravice pešcev »CamminaTrieste« bo jutri na tiskovni konferenci orisal svoje predloge za »Trst v cvetju« (palače, hiše in prostori za pešce, ki jih gre opremiti s cvetjem in zelenjem); pri tem bo Odbor priredil fotografsko razstavo, kako si pač zamišlja mesto v cvetju.

Odbor za varnost in pravice pešcev je prejel številna opozorila s strani meščanov o vprašanih prometa in mobilnosti ter o propadanju mesta; o vseh teh problemih je bil občinski komisar že obveščen, ravno tako tudi podjetje ACEGA. Sicer pa gre le za začetek odborovega dela za boljše življenjske pogoje v Trstu.

V zvezi s prekrški prometnega zakonika so bili že sprejeti potrebni posegi pri mestnih redarjih, da bi zajamčili pravice o varnosti spriči nespoštovanja predpisov, ki v največji meri prizadenejo pešce, otroke, ženske, mlade in ostarele. Poudarjena je bila nadalje potreba po vzdrževanju gredice pred šolo v Ul. Conti (v lastništvu Dežele). Glede zahteve po novem prehodu za pešce pred hišnima številkami 78/80 v Ul. Rossetti, je Odbor ugotovil, da v neposredni bližini obstajata že dva podobna prehoda. Odbor zato ugotavlja, da je ta predlog vreden vse pozornosti tudi zaradi velike hitrosti avtomobilov, ki ogrožajo varnost pešcev, predvsem starejših.

mobilov, ki ogrožajo varnost pešcev, predvsem starejših.

Tudi podjetje ACEGA je na zatožni klopi: še sedaj ni odgovorilo na zahtevo po boljši razsvetljavi v Ul. Grunkut in Zangrande. Odbor za varnost in pravice pešcev je posegel tudi glede vprašanja dostojnih prostorov za rajonske svete, ki so odprti tudi v popoldanskih urah po dolgem dogovarjanju o pristojnostih, kar bi morali sicer rešiti že lanskega novembra.

Po številnih pozivih Odbora in prebivalstva, so bili ponovno urejeni nekateri prehodi za pešce, kar kaže, da se nekaj dela, tako v mestu, kot tudi v okolici. CamminaTrieste je sprožila tudi veliko pobudo, ki je že v teku in ki bo višek dosegla s prihodnjim šolskim letom v korist srednješolcev: slednji bodo s svojega zornega kota izpolnili obrazce, na katerih bodo odgovarjali na razna vprašanja, ki zadevajo življenje v mestu. Odbor je tudi prejel pismo, ki so ga prebivalci Ul. Papiniano (v bližini Koronejskih zaporov) odposlali državnemu tožilstvu zaradi onesnaženosti zraka.

Ob vsem tem pa še ugotavlja, da je bilo mesto ob papeževem obisku lepo urejeno in da bi morala taka urejenost veljati skozi vse leto.

MAJENCA 92

DOLINA, 7., 8., 9., 10., 11., 12. MAJA

Danes, 7. t. m., ob 18. uri bo na dolinskem županstvu predstavitev nove knjige Borisa Pangerca z naslovom »Majenca«

Uvodna beseda: MARIJ ČUK in urednik založbe IVAN BIZJAK

Sodeloval bo TRŽAŠKI OKTET

Ciril Zlobec na nedeljski proslavi obletnice osvoboditve v Zgoniku

V Zgoniku bodo v nedeljo proslavili 47-letnico osvoboditve. Program bodo poleg godbe na pihala s Proseka oblikovali mešani pevski zbor Rdeča zvezda iz Saleža in osnovnošolski otroci. Slavnostni govornik bo ugledni gost Ciril Zlobec, bivši partizanski borec, pesnik, akademik in član predsedstva Republike Slovenije. V soboto bo na predvečer z zbirališčem ob 19.30 v Gabrovcu nočni množični pohod mimo spomenikov narodno osvobodilnega boja. (bs)

Poziv Slovenskega dobrodelnega društva za pomoč prebivalstvu in beguncem iz Bosne

Slovensko dobrodelno društvo nam je poslalo poziv, ki ga z veseljem objavljamo.

Tragedija bosanskih družin, ki so prisiljene zapustiti domove in bežati pred grozotami, ki okrvavljajo in pustošijo njihovo zemljo nas vsak dan globoko pretresejo. Ti reveži bežijo od svoje zemlje in se zatekajo v kraje, kjer upajo dobiti varno streho in humano solidarnost. Toda tudi Hrvaška trpi vojne grozote in Slovenija se izčrpava spriči pomoči, ki jo širokogrudno nudi že skoraj leto dni vojnim beguncem.

Zamejske organizacije so že obilno priskočile na pomoč sosedom in jim poslale vsakovrstnih potrebščin, od zdravil, oblačil in prehrane, pa do prepotrebni sanitarnih sredstev in hrane za številne otroke in dojenčke. Pomagajmo se našim sosedom v teh težkih in zaskrbljujočih časih. Slovensko dobrodelno društvo iz Trsta je nakazalo milijon in pol lir za bosanske begunce, kar bo v obliki hrane poslalo v zbirne centre Rdečega križa in Karitasa v Sloveniji. Pomagajte tudi vi!

Tudi letos AIRC ponuja azalejo ob dnevu matere

V nedeljo, 10. t.m., bo na 800 italijanskih trgih spet »zacvete-la« azaleja: gre za pobudo Vsedržavnega združenja za raziskavo rakastih obolenj AIRC, ki na dan posvečen materi »ponuja« cvetočo azalejo za 20.000 lir. »Prodajni centri« bodo tudi v vseh večjih mestih naše dežele, v Trstu pa na ulici, ki vodi na Trg Unità.

Pobuda »Daruj mami azalejo raziskave«, ni nova, tokrat pa jo podpira tudi dietetično olje Cuore. Letos pa borzodeljevali tudi brošurico o ženskih rakastih obolenjih.

Zbrane zneske bodo namenili inštitutom, ki se posebej posvečajo raziskavi rakastih obolenj pri ženskah. Na tem področju so v zadnjem času zasledili viden napredek, vendar je treba upoštevati, pripominja AIRC, da na leto v Evropi 200 tisoč žensk zboli za rakom na dojkah.

SLOVENSKO ŠTALNO GLEDALIŠČE

ZAKLJUČNA PREDSTAVA SEZONE

Peter Shaffer

LÉTICIJA IN LUŠTREK

Produkcija CANKARJEVEGA DOMA

Igrajo MILENA ZUPANČIČ, POLONA VETRIH, IZTOK VALIČ
Režija DUŠAN JOVANOVIČ

Danes, 7. maja, ob 20.30 — Abonma RED A

jutri, 8. maja, ob 20.30 — Abonma RED B in RED F

v nedeljo, 10. maja, ob 16.00 — Abonma RED C in RED G

Jutri in pojutrišnjem uradna predložitev kandidatnih list Na junijskih upravnih volitvah bo kandidiralo precej Slovencev

Na junijskih upravnih volitvah bo kandidiralo veliko število kandidatov slovenske narodnosti, ki jih za sedaj najdemo na listi Demokratske zveze, PSI, Stranke komunistične prenov, Zelene liste smejočega se sonca in seveda Slovenske skupnosti. Stranke morajo po zakonu predložiti simbole in kandidatne liste jutri in v soboto do 12. ure. Kandidature za pokrajinski svet bodo sprejemali na prizivnem sodišču, kandidatne liste za Občino in rajonske svete pa na glavnem tajništvu občinske uprave. Simboli in vseh glasovalnih bodo razporejeni na osnovi žrebanja, do katerega bo prišlo sredi prihodnjega tedna. Volilna kampanja se bo uradno začela v nedeljo.

SSk je na sinočnji seji strankinega pokrajinskega sveta formalno potrdila kandidatne liste. Za pokrajinski svet kandidirajo med drugim predsednik Kmečke zveze Alojz Debelis, nekdanji odbornik Zorko Harej, predsednik SSG Rafko Dolhar, nekdanja devinsko-nabrežinska odbornica Marinka Terčon, športni delavec Ivan Peterlin, glasbenik Janko Ban in ravnatelj Josip Pečenko. Za mesto občinskega svetovalca pa se bodo potegovali odvetnik Peter Močnik, profesor Samo Pahor ter tudi Debelis in Pečenko, ki sta, kot rečeno, tudi kandidata za pokrajinsko skupščino. Nosilec liste SKP za Občino je nekdanji poslanec Antonino Cuffaro, med kandidati pa so tudi Giorgio in Igor Canciani, Bruna Spetič, Sergij Lipovec in senatorka Jelka Gerbec, ki kandidira tudi za občinsko skupščino.

Za Pokrajino kandidirajo senator Stojan Spetič (volilno okrožje Dolina), Igor Canciani (svetoivansko okrožje), Igor Pavlečič, Tatjana Turko in Elena Legiša. Zelena lista smejočega se sonca bo odobrila kandidatne liste na nocojšnji seji. Med kandidati za Občino in Pokrajino bo gotovo novinarka Nadja Filipčič.

Vzhodnokraške sekcije DSL, ki se predstavlja pod simbolom Demokratske zveze, so včeraj objavile seznam kandidatov za rajonski svet. Nosilca liste sta dosedanja svetovalec Dolfi Wilhelm in Corrado Deste. Drugi kandidati (po abecednem redu) so Maura Alzetta, Mitja Čebulec, Albert Ciuk, Eugenio Covaccio, Igor Dolenc, Peter Fonda, Francesco Foschini, Oskar Gregori, Elio Gurtner, Aleksander Kalc, Mauro Kralj, Silvana Petaros por. Kapelj, Giovanni Sossi in Rada

Lakovič. Seznam kandidatov za zahodnokraški rajonski svet nam je poslala tudi kriška sekcija DSL, ki kandidira dr. Zdravka Bisina, Angela Bogatca, arh. Giuliano Gerdol, Lilijano Košuto, Severina in Silvana Sedmaka, Vladimirja Tenceja in Angela Tenzeja. Med dosedanjimi rajonskimi svetovalci, ki so doma iz Proseka, bo znova gotovo kandidiral le prof. Dušan Križman.

Nosilec liste KD za občinsko skupščino bo pokrajinski tajnik Sergio Tripiani, za PRI tajnik Paolo Castigliolo, liberalci pa se potegujejo za ponovno izvolitev dosedanjega občinskega odbornika Sergia Traunerja. Kandidatno listo MSI bo odprl deželni svetovalec Sergio Giacomelli, listo melonarskega gibanja pa poslanec Giulio Camber. Skrivnost, če jo lahko tako imenujemo, pa predstavlja še kandidatna lista Severne lige.

S. T.

Važna vloga preferenc!

Letošnje občinske volitve bodo najbrž zadnje po tradicionalnem proporcionalnem sistemu, saj bo parlament po vsej verjetnosti v kratkem korenito revidiral volilni zakon in uvedel med drugim neposredno izvolitev župana. Če tega ne bo naredil, bo prihodnje leto menda ljudski referendum o tem vprašanju. Važno, če ne bistveno vlogo bodo 7. in 8. junija igrale preference, saj ne smemo pozabiti, da bo novoizvoljeni tržaški občinski svet štel petdeset svetovalcev (doslej jih je bilo šestdeset), kar zmanjša možnost izvolitve za vse in torej tudi za kandidate slovenske narodnosti.

Za občinski svet se lahko oddajo tri preference v obliki imena in priimka kandidatov, najboljša pa bo, če bomo na glasovnici napisali številke, ki odgovarjajo posameznim predstavnikom.

Uradno bodo novi sedež odprli v nedeljo Skupnost družina Opčine se seli v primernejši dom

Skupnost družina Opčine bo v nedeljo dobila nov, primernejši dom. Kot piše v posebni tiskovni noti, bo lahko ta posebna skupnost, ki se prvenstveno posveča pomoči fizično prizadetih oseb in starostnikov, po nekajletnem zatišju spet polno zaživela. Poživitve delovanja bo omogočila prav selitev na Božje polje, na območje bivšega begunskega naselja. Uradno bodo novi sedež odprli v nedeljo ob 10.30, ko bodo tudi otvorili razstavo raznih kvačkanih izdelkov, se pravi ročnih del prizadetih oseb.

Iz dopisa, ki nam ga je poslala Skupnost družina Opčine, izhaja, da pripisuje velik pomen svojemu novemu domu in da si od preselitve na Božje polje veliko obeta. Upi o primernem sedežu so se porodili že pred štirimi leti, ko se je nakazala možnost poslopja pri Proseku. Takrat je bila skupnost v precejšnjih škripcih, ker po izgonu iz prvega sedeža na Bazoviški cesti ni našla sebi oziroma za svojo dejavnost primerno poslopje. Tako je morala skupnost, ki združuje prostovoljce in fizično prizadete osebe, več let preživeti v stanovanju neke stanovanjske hiše v Ul. Scaglioni, kjer zaradi arhitektonskih pregrad ni mogla v celoti opravljati nalog, ki si jih je ob nastanku zadala.

V posebni noti ta skupnost še poudarja, da je v prvem sedežu na Opčinah, kjer je prostor povsem ustrezal namenu organizacije, zaživela zelo pisana dejavnost. Tako so lahko prirejali tečaje oblikovanja

keramike za prizadete osebe, zbirali so odpadni papir in redno organizirali razna srečanja, ki so se jih udeleževali tudi domačini. Tako je Skupnost družina Opčine res žive-la kot prava skupnost.

Po vsiljeni selitvi v Trst pa je skupnost lahko opravljala le servisno službo prevoza bolnikov, ki so morali redno na hemodializo, starostnikov, ki so morali na rehabilitacijo in prizadetih oseb, ki so priključene na voziček. Lani je tako skupnost, piše v noti, od doma v bolnišnico oziroma odgovarjajoči zdravstveni center in nazaj prepe-ljala približno 8 tisoč oseb.

Vendar pa so člani skupnosti, je naglašeno v dopisu, vztrajali pri svojih prizadevanjih, da si končno priborijo primeren center za raznovrstno delovanje, ki ga želi opravljati Skupnost družina Opčine. Izoblikoval se je tako zelo ambiciozen projekt, njegov prvi del pa bo uresničen prav s preselitvijo na Božje polje. Zaenkrat naj bi bil tam primernejši dom, ki pa naj bi se kasneje »razširil« in prerasel v večnamenski športni center za fizično prizadete osebe in ne. Bistvenega pomena pa je, da v centru ne bi bilo arhitektonskih pregrad, zato da bi se v njem zbirali vsi, ki se ne morejo prosto gibati.

Kot že rečeno, bodo nov dom skupnosti s krajšo slovesnostjo odprli v nedeljo dopoldne. To pa bo istočasno priložnost, še piše v noti, da se bodo člani skupnosti zahvalili vsem, ki so priskočili na pomoč pri uresnitvi projekta.

Metropolitansko območje: prva seja deželne komisije

Deželna komisija za tržaško metropolitansko območje, ki ji predseduje Dario Tersar (PSI), bo v kratkem začela posvetovanja, da preveri možnosti uresnitve tega projekta. Člani komisije bodo s tem v zvezi poglobili strokovno študijo o tem vprašanju, ki jo je pripravil legalni urad deželne uprave, krog posvetovanj pa bodo začeli s pogovori s pristojnimi deželnimi odborniki, slišali pa bodo tudi mnenja vseh županov tržaške pokrajine in seveda predsednika pokrajinske uprave.

Tersar je na včerajšnji seji komisije rekel, da bo morala komisija delati na osnovi raznih zakonov, ki urejujejo problematiko decentralizacije, za morebitno uvedbo tržaške metropolitanske cone pa bo skoraj gotovo nujno potreben ne samo deželni, ampak tudi državni zakon. V včerajšnji razpravi so se oglasili zastopniki skoraj vseh političnih skupin. Paolo Padovan (DSL) je med drugim re-

kel, da se bo morala komisija strogo držati svojih pooblastil in svojih formalnih pristojnosti, vzpostaviti pa bo morala tudi potrebne stike z goriško pokrajinsko upravo in z Občino Tržič.

Krščanski demokrat Adalberto Donaggio se je zavzel za širšo upravnost in politično avtonomijo tržaškega področja, zeleni Andrea Wehrenfennig pa je bil mnenja, da bi morala ta svetovalska komisija močno pospešiti svoje delo, saj je odprtih problemov na tapeti kar precej. Perla Lusa (DSL) je soglašala s predlogom o posvetovanjih z župani okoliških občin, za Občino Trst in Pokrajino pa bo treba po njenem mnenju počakati na izvolitev rednih upraviteljev. Tudi listar Manlio Cecovini je bil mnenja, da je za ureditev te problematike potreben državni zakonski ukrep, v posvetovanja pa je treba nujno vključiti tudi goriško pokrajinsko upravo.

Na torkovem odprtju sodelovali Tanja Zajc in zbor Tabor Milan Obradović-Krumperski razstavlja v PD na Opčinah

V torek so v Prosvetnem domu na Opčinah odprli razstavo slik ljubljanskega slikarja Milana Obradovića-Krumperskega. Umetnik je sodeloval že na več samostojnih in skupinskih razstavah, na openski pa se predstavlja z izborom svojih naivnih slik. O njegovem liovnem delu je spregovorila Kostanca Filipovič (na sliki z umetnikom - foto Križmančič), na odprtju pa so sodelovali Tanja Zajc, ki je zaigala nekaj skladb na citre, ter moški in ženski pevski zbor Tabor v mešani sestavi, ki ga je vodil Sveto Grgič.

Razstava bo odprta do 15. maja in sicer ob delavnikih od 16. do 20. ure.

Kulturno bogastvo na Tržaškem približati ljudem

Kulturno bogastvo na Tržaškem bi morali drugače, bolj smotno upravljati. Tržačani in številni turisti, ki se tu ustavljajo, imajo vso pravico do ogleda vseh tistih kulturnih, umetnostnih in naravnih znamenitosti, ki bogatijo Trst, so njegov nedeljivi del, a so tudi vse prevečkrat zaradi raznoraznih razlogov »skrite« domačinom in obiskovalcem. Na tej premisi je pokrajinsko vodstvo CGIL na torkovi tiskovni konferenci gradilo svoje predloge o boljšem odnosu do kulturnih in drugih značilnosti mesta v Zalivu.

Pokrajinski tajnik CGIL Bruno Zvech je nakazal tri poti, ki naj vodijo k temeljnemu cilju — zblizanju teh znamenitosti ljudem. Prvič je predlagal prozornost stroškov javnih ustanov, ki jim je poverjeno upravljanje kulturnih dobrin; drugič: zavzel se je za pove-zovanje vzgojnih institucij (šole in univerze) z ekonomskim svetom, kar naj bi se poznalo predvsem na turističnem področju; tretjič: poudaril je potrebo po preosnovi razstavnih prostorov in restavriranju del, ki jih je načel zob časa.

Zvech se je tudi obregnil ob »pomanjkanje profesionalnosti« odgovornih za kulturne dobrine: »Če bi Benetke razpolagale s takim bogastvom, kot so Petrarkovi kodeksi, bi ga razstavili v Palači Grassi, kar bi privabilo na ogled številne turiste, tu pri nas pa se zadovoljimo z razstavo v skromni dvorani Ljudske knjižnice...«

Vodja pokrajinske CGIL je iznesel nekaj konkretnih predlogov: pregled odprtih muzejskih prostorov v Trstu in njihova klasifikacija na podlagi kvalitete in razstavne metode; pregled prostorov, ki so zaprti javnosti zaradi pomanjkanja oskrbe, osebja ali finančnih sredstev; pregled prostorov, ki naj bi bili primerni za nove pobude.

Na tiskovni konferenci so prišle do izraza tudi nekatere že kronične pomanjkljivosti tukajšnje kulturne ponudbe turistom, v prvi vrsti vprašanje urnikov miramarskega muzeja, antikvarija v Ul. Donata in paleokristjanske bazilike v Ul. Madonna del mare. Ta vprašanja gre čimprej ugodno rešiti in tako izboljšati ponudbo obiskovalcem.

Z Majenco danes uvod v dolinsko majenco

Majenca bo uvod v letošnjo majenco! Besedna igra se ob začetku letošnjega dolinskega pomladnega praznika kar sama po sebi ponuja, saj se bo praznik majence začel prav s predstavitev Majence, knjige domačega pesnika in pisatelja Borisa Pangerca. Predstavitve publikacije, ki je izšla pri Prešernovi družbi, bo danes ob 18. uri v sejni dvorani na županstvu v Dolini. O knjigi bosta spregovorila pesnik Marij Čuk in urednik Prešernove družbe Ivan Bizjak, dopolnil pa jo bo nastop Tržaškega okteta.

Jutri bo v okviru majence v galeriji Torkla odprtje razstave del slikarjev-amaterjev iz Brega, v dvorani Mladinskega krožka pa bo od 18. do 22. ure ljudsko ocenjevanje vin.

V soboto bodo odprli razstavo vin, zvečer pa bodo začeli postavljati maj, za kar bodo domačini porabili domala vso noč.

V nedeljo popoldne bodo v kulturnem sporodu godbeni koncert, nastop folklorne skupine Stu ledi, svečani trenutek pa bo tudi tokrat prihod parterjev in parterc na prizorišče majence. Zvečer bo za zabavo poskrbel Triglavski kvintet. V ponedeljek bo večer popestril ansambel California, v torek, ko se bo majenca tudi zaključila, pa bo pred slovesnim podiranjem maja zaigral Pihalni orkester Breg.

Razumeti matematiko z milnimi mehurčki

Lahko izhajamo iz milnih mehurčkov in njihove domnevne neobstoynosti in začenjamo odkrivati povenen interes za abstrakcije matematike: gre za originalen umski pristop, ki ga je včeraj v Trstu predlagal Michele Emmer, docent na viterbski univerzi, na začetku zasedanja: "Mediji in metode 3 - matematika med didaktiko in kulturo"; organiziral ga je Laboratorij za znanstveni imaginarij v okviru vsedržavnega tedna o znanstveni kulturi.

Po mnenju Emmerja, ki ima za sabo številne in različne izkušnje, se milni mehurčki lahko predstavljajo kot stimulacija idej in dvomov in lahko rešujejo tudi probleme, ki so z matematičnega vidika brez rešitve. Ni namreč izključeno -pravi Emmer- da bo prej ali slej prišlo do novih osnov za študij milnih mehurčkov v umetnosti in sicer v obdobju, ki gre od šestega stoletja do sodobne umetnosti, in vzporedno, znanstveno zgodovino milnih mehurčkov, od Newtonovih poskusov dalje pa do sedanjih eksperimentov na univerzi v Minneapolisu. Ne pa da bi pri tem pozabili na arhitekturo, biologijo in literaturo, ki milne mehurčke povezujejo z idejo igre in zabave.

Zasedanje, ki se bo zaključilo danes, se je nadaljevalo s posegi številnih uglednih gostov. Ob tej priložnosti je Laboratorij postavil razstavo "Preko ogle-dala", kjer so prikazani različni šolski sistemi. Simpozij se uokvirja v vrsto srečanj vsedržavnega značaja, ki jih Laboratorij organizira že tretje leto zapored.

Vittorio Sgarbi jutri v Trstu

Znani italijanski umetnostni kritik Vittorio Sgarbi bo jutri v Trstu sodeloval na zasedanju o slikarstvu v deželah Alpe-Jadrana v začetku 20. stoletja, ki ga prirejajo ob istoimenski razstavi v Pomorski postaji. Zasedanje se bo začelo ob 15.30, udeležili pa se ga bodo tudi Slovenec A. Smrekar, Avstrijka A. Rosmann in Madžar K. Geller.

Srečanje o vprašanju energije v Evropi

Krožek za družbenopolitične študije Che Guevara prireja danes ob 18. uri v dvorani S. M. Maggiora v Ul. Colleggio 6 srečanje z razpravo na temo: Energetsko vprašanje v Evropi: jedrska ali alternativna energija?

Osrednji poseg na srečanju, ki ga bo vodila prof. Margherita Hack, bo imel prof. Felice Ippolito, docent na univerzi La sapienza v Rimu.

Na Colu proslava osvoboditve

Krakta, a doživeta proslava osvoboditve je v nedeljo ob spomeniku vsem žrtvam fašizma na Colu izzvenela kot potrditev trajnih vrednot iz polpretekle zgodovine. Repentabsrka občinska skupnost je z množično prisotnostjo tako starejše kot mlajših generacij izpričala predanost idealom narodnoosvobodilnega boja.

V priložnostnem nagovoru je podžupan Aleksij Križman ožigosal poskuse nekaterih, da bi prikazali v slabi luči ljudski odpor proti nacifašističnemu nasilju, ki je bil edina pravilna življenjska izbira in ostaja za bodoče rodove svetel kažipot. Mimo političnega prepričanja posameznikov je bila opredelitev za Osvobodilno fronto prava izbira. Matična Slovenija, ki je zrasla in dozorela na tej osnovi, je znala najti demokratično pot in se izogniti nesmiselnim in krutim vojnim dogodkom, ki žal pretresajo nekatere predele bivše jugoslovanske federacije.

Na slovesnosti je kot gost nastopil lovski pevski zbor Doberdob. Pod vodstvom Janka Simonete je občuteno zapel Zdravljico, Pesem 14. divizije in Triglav moj dom. Občinska uprava in repentabsrke družbenopolitične organizacije so položili vence k spomenikoma na Colu in v Repnu, s cvetjem pa so se oddolžili tudi spominu na komandanta bazoviške brigade Franca Nemgarja. (bs)

Uspel izlet Godbenega društva Prosek v Dobrni

Godbeno društvo Prosek je konec aprila priredilo dvodnevni izlet v Zdravilišče Dobrna, ki je poznano po naravnem termalnem vrelcu, ki je datiran leta 1403, vendar prvič omenjen že leta 1147. Dobrna je naravni biser sredi zelenja in osrčju Slovenije, oddaljena je le 18 kilometrov od Celja.

Z dvema avtobusoma so se domačini s Proseka in Kontovela pripeljala v Dobrno v soboto pred poldne. Tam so bili izletniki deležni pristrčnega, toplega in res slavnostnega sprejema. Čakala jih je godba iz Ljubečne in njihove mažuretk, v avli hotela pa še vokalna skupina osnovne šole Dobrna. Dobrodošlico gostom je dal glavni direktor zdravilišča Stane Bizjak, po kosilu pa je dr. Karel Lipovec, specialist za rehabilitacijo, v krajšem posegu predstavil možnosti zdravljenja v zdravilišču. Dobrna, nekoč specializirana le za ginekološka obolenja, je danes usposobljena za kompletno rehabilitacijsko dejavnost. Pri zdravljenju, poleg najbolj sodobnih medicinskih naprav, ima veliko vlogo naravni faktor - termalna voda, peloidi in klimatske razmere. Geslo zdravilišča je namreč: »Z naravo do zdravja!«.

Vodja hotelske dejavnosti Marija Vrečer-Deu je nato razkazala gostom zdravilišče in razne terapevtske naprave tako, da so izletniki že v popoldanskih urah šli na masaže, v termalne kopeli in bazen. Nekateri pa so si ogledali bližnjo okolico, Celje in botanični vrt z Mozirju.

Naslednjega dne, to je v nedeljo, pa so izletniki že v zgodnjih urah lahko izkoristili prosti čas za masaže, termalne kopeli in bazen, nato pa so se podali na bližnjo kmetijo Kos, kjer so jim postregli z domačimi dobrotami. Kosilo je bilo pripravljeno v restavraciji Triglav v Dobrni, kjer je čas v družbi dua Janko in Janko hitro mineval, v poznih popoldanskih urah pa bilo treba proti domu. Veselo razpoloženje, ki je v avtobusih jasno pričal, da je izlet povsem uspel, za kar gre pohvala organizatorjem kot tudi prijaznim gostiteljem zdravilišča Dobrna, s katerimi je Godbeno društvo Prosek že lani navezalo prijateljske vezi. (b. r.)

gledališča

Slovensko stalno gledališče
Danes, 7. t. m., ob 11.35 gostuje s Shakespearovim recitalom VES TA SVET JE ODER na liceju France Prešeren.

Gledališče Rossetti
Danes ob 20.30 gostovanje Stalnega gledališča iz Turina z delom T. S. Eliota RIUNIONE DI FAMIGLIA. Režija Giorgio Marini. V abonmaju: odrezek št. 10 (red prost).

Jutri ponovitev ob 20.30 (red prost). Predprodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Gledališče Verdi
Simfonični maj

Jutri, 8. t. m., ob 20.30 (red A) bo na sporedu prvi koncert iz ciklusa Simfonični maj, ki ga gledališče Verdi prireja pred zaprtjem gledališča zaradi obnovitvenih del. Pod vodstvom Lü Jia in z orkestrom gledališča Verdi bo nastopila svetovno znana čelistka MARIA KLIEGEL. Na sporedu bo koncert ruskega skladatelja Alfreda Schnittkeja ter druga simfonija Johannesa Brahmsa.

Ponovitev v soboto, 9. t. m., ob 18. uri (red S).

Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

La Contrada - Gledališče Cristallo
Danes ob 20.30 bo Teatro Veneto iz Padove ponovilo DIALOGHI CON NES-SUNO z Ottavio Piccolo. Na sporedu bodo trije monologi in sicer "La moglie ebrea" Bertolda Brechta, "La parrucca" Natalie Ginzburg in "La telefonata" Dorothy Parker. Režija Silvano Piccardi, scene Marco Capuana, kostumi Daniele Verdenelli, glasba Roberto Cacciapaglia.

Jutri ponovitev ob 20.30.

Gledališče Silvio Pellico
Danes ob 20.30 bo v gledališču v UL. Ananian, v okviru natečaja "Festival amaterskega gledališča", ki ga organizira združenje Armonia, nastopila gledališka skupina Teatro degli Asinelli z delom Carla Venezianija LA SERENATA AL VENTO.

koncerti

Gledališče Verdi v Miljah
Nedeljski koncerti
V nedeljo, 10. t. m., ob 11. uri bo na sporedu koncert ENSAMBLE DEBUSSY gledališča Verdi iz Trsta. Na programu Claude Drebussy in Maurice Ravel.

Avditorij Muzeja Revoltella
Nedeljski koncerti
V nedeljo, 10. t. m., ob 11. uri bo nastopila skupina INSIEME VOCALE. Vstopnice so na prodaj uro pred pričetkom koncerta pri blagajni gledališča in v Muzeju Revoltella.

Tržaški jazzovski orkestr
Jutri, 8. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Miela na sporedu koncert MASSIMO FARAO' QUARTETA. Nastopajo Massimo Farao' (klavir), Aldo Zunino (kontrabas), Jesse Davis (saksofon) in Jimmy Cobb (bobni).

V četrtek, 14. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Miela koncert francoske skupine PASCAL COMELADE & LE BEL CANTO ORQUESTRA.

BBC Club
Danes ob 21.30 bo v Boogie Bar Clubu v UL. Donota 4 nastopil ameriški saksofonist ROBERT BONISOLA. Spremljali ga bodo tržaški glasbeniki Michele Calgaro (kitara), Gabriele Centis (bobni) in Sergio Candotti (kontrabas).

kino

ARISTON - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 **Robin Hood**, r. Kevin Reynolds, i. Kevin Costner, Morgan Freeman, v angleščini.

EXCELSIOR - 17.15, 18.55, 20.30, 22.15 **Beethoven**, r. Ivan Reitman.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 **Mediterraneo**, r. Gabriele Salvatores, i. Diego Abatantuono.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 **Ladro di bambini**.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **La ragazza dei sogni**.

NAZIONALE III - 16.10, 18.10, 20.10, 22.15 **Il silenzio degli innocenti**, r. Jonathan Demme, i. Jodie Foster, Anthony Hopkins.

NAZIONALE IV - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 **Free Jack in fuga nel futuro**, i. Emilio Estevez, Anthony Hopkins, Mick Jagger.

GRATTACIELO - 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 **Fermati, o mamma spara**, i. Sylvester Stallone.

MIGNON - 16.30, 22.30 **Donne sull'orlo di una crisi di nervi**, r. Pedro Almodovar.

EDEN - 15.30, 22.10 **Il doppio gusto: anal-oral**, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 19.30, 22.00 **Hook - Capitán Uncino**, r. Steven Spielberg, i. Dustin Hoffman, Bob Hoskins.

LUMIERE - 17.30, 19.50, 22.10 **Tacchi a spillo**, i. Miguel Bosé.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 **L'amante**, r. Jean-Jacques Annaud.

RADIO - 15.30, 21.30 **Gattine in amore**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

čestitke

Danes praznuje svoj 79. rojstni dan. LICKA iz Prečnika. Ob tem lepem jubileju ji iskreno voščijo in želijo mnogo zdravja in zadovoljstva v nadaljnjem življenju mož in otroci z družinami, posebno pravnik Sebastjan.

Danes bo v Samatorci ugasnila 5. svečko naša mala PETRA GRUDEN. Vse najboljše, zdravja in sreče na ta lepi dan ji želimo vsi, ki jo imamo radi.

razstave

Sklad M. Čuk prireja razstavo FURLANSKIH NAIVCEV od 11. do 29. maja v prostorih Hranilnice in posojilnice na Opčinah. Odprtje v ponedeljek, 11. t. m., ob 19. uri. Urnik: ob ponedeljka do petka od 17. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom: do petka 15. maja razstava slikarja naivca MILANA OBRADOVIČA-KRUMPERŠKEGA. Ogledi ob delavnikih od 16. do 20. ure.

V galeriji Cartesius je na ogled razstava del preminulega slikarja MARIANA CERNETA. Razstava bo odprta še danes po običajnem urniku.

Gorica - V Katoliški knjigarni na Trgu Vittoria 25, bo do sobote, 9. t. m. odprta razstava PAVLA HROVATINA. Na ogled so maske iz kraškega kamna.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito je na ogled XXX. Deželno krajinsko razstava.

V Galeriji Juliet v UL. Madonna del Mare 6 bodo danes, 7. t. m., ob 18. uri odprli razstavo MARCA MOSCHINIJA.

V galeriji Torbandena bo do 20. t. m. na ogled razstava FRANCESCA STEFANINIJA.

V gledališču Miela je, na pobudo Zadruga Bonawentura, v okviru festivala SATIEMANIA na ogled razstava o francoskemu umetniku ERIKU SATIE.

V razstavnih dvorani v Miljah, Trg Republike, bo od 7. do 14. t. m. na ogled razstava lesnih izdelkov VIRGILIA MENEGUZZIJA. Urnik: 10-12, 17-19.

V Kongresnem centru na Pomorski postaji bo do 17. t. m. na ogled razstava o slikarstvu v letih '800 in začetku '900 v Sloveniji, Italiji in Madžarski. Urnik: vsak dan od 10. do 18. ure.

V prostorih Društva slovenskih izobražencev - UL. Donizetti 3 bodo v ponedeljek, 11. t. m., ob 20.30 otvoritev razstave slovenske umetnice vide SLIVNIKER BELANTIČ. Razstava bo na ogled do 19. t. m.

V galeriji Rettori Tribbio 2 v UL. delle Beccherie 7/1 bodo v soboto, 9. t. m., ob 18. uri odprli razstavo PIERA FRAUSINA. Umetnika bo na otvoritvi predstavil kritik Sergio Bossi.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 7. maja 1992
GIZELA

Sonce vzide ob 5.43 in zatone ob 20.19 - Dolžina dneva 14.36 - Luna vzide ob 9.40 in zatone ob 1.00.

Jutri, PETEK, 8. maja 1992
VIKTOR

PLIMOVANJE DANES: ob 0.04 najvišja 35 cm, ob 7.16 najnižja -49 cm, ob 14.27 najvišja 24 cm, ob 19.37 najnižja 0 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23 stopinj, zračni tlak 1018,4 mb raste, veter 18 km na uro vzhodnik-severovzhodnik, burja s sunki do 70 km na uro, vlaga 87-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 12 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Martina Zazzaron, Analia Bernabei, Giulia Peteani, Andrea Nicola Holzinger, Sara Nugnes.

UMRLI SO: 87-letna Nicoletta Pelosi, 92-letna Carmela Smoljanovic, 70-letna Maria Zamperlo, 91—letna Dirce Scanduzzi, 83-letna Giuseppina Sboccheli, 83-letna Albina Iordano, 85-letni Giovanni Bonazza, 85-letna Gelinda Boscolo, 67-letni Bruno Friesenbichler, 82-letna Eugenia Ragno, 84-letni Antonio Parovel, 67-letni Palmiro Favento, 43-letni Aldo Tiberio, 71—letni Emilio Ruffoni, 71—letni Aristide Pauluzzi, 83-letna Angela Tancredi, 86-letna Pia Negodi, 77-letna Elvina Costanzo, 82-letni Francesco Sfrecola, 66-letna Luciana Puppis, 68-letna Maria Angela Bprin, 79-letni Leonetto Soggiu.

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 4., do nedelje, 10. maja 1992

Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
UL. Roma 16 (tel. 364330), Trg Valmaura 11 (tel. 812308), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
UL. Roma 16, Trg Valmaura 11, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.
Trg Garibaldi 5 (tel. 726811).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev iz Trsta obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet 13. maja v Bistro in Arboretum Volčji potok. Vpisovanje na sedežu društva v UL. Cicerone 8/b.

Sindikati upokojencev CGIL-SPI iz Križa sporoča, da zaradi nezadostnega števila prijavljenecv odpade napovedani izlet v Benečijo 17. t. m.

razne prireditve

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši SKD Tabor Opčine. Jutrišnje srečanje s Sergejem Verčem odpade.

KD Rovte - Kolonkovec vabi na predstavitev knjige »12 let delovanja« v soboto, 9. maja, ob 19.30 v UL. Monte Sernio 27. Uvodna beseda Marko Kravos. Sodelujejo Sovodenska dekleta.

V nedeljo, 10. maja, bo društveni praznik: začetek ob 16. uri, ob 17.30 nastop Pihalnega kvinteta Ricmanjske godbe.

SKD Primorec Trebče - Koordinacijski odbor. Vljudno vabimo na otvoritev prenovljenega Ljudskega doma v soboto, 9. maja, ob 17. uri. Slavje se bo nadaljevalo v nedeljo, 10. maja, ob 17. uri s koncertom godbe Viktor Parma Trebče.

KD Valentin Vodnik - Dolina vabi na odprtje tradicionalne likovne razstave, ki je v okviru Majence posvečena slikarjem-amaterjem iz Brega. Odprtje bo jutri, 8. t. m., ob 19.30 v prostorih Galerije Torkla.

Slovenski kulturni klub, UL. Donizetti 3, vabi v soboto, 9. maja, na predavanje Brede Susić z naslovom Moje doživljanje Irske in njenih etničnih problemov. Začetek ob 18.30. Vljudno vabljeni.

prispevki

Namesto cvetja na grob Pavline Škabar daruje družina Škabar (V. Repen 30) 15.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

V spomin na pok. prijateljico in sošolko Vido Košuta Švab daruje Venceslav Košuta 10.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

Ob neusojeni 85-letnici profesorja Ivana Šavlija daruje Zdenka 50.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.

V spomin na Marijo Debenjak daruje hči Nada z družino 50.000 lir za Podporno pogrebno društvo v Bazovici.

Openski izletniki v Prago darujejo 80.000 lir za SKD Tabor, 80.000 lir za ŠD Polet in 80.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

Ob priliki velikonočnih voščil daruje Ivanka Wilhelm 50.000 lir za popravilo orgel v openski cerkvi.

Ob priliki izleta v Bovec daruje Stana Caharija vd. Zadnik 20.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI iz Nabrežine.

Vojko Perič daruje 200.000 lir za Balinarsko sekcijo Kraški dom za Memorial Stanka Križmana.

V spomin na drago Sonjo darujeta Dragica in Dino Stopar 50.000 lir za SZ Sloga.

V spomin na Ivanko Petaros darujejo vaščani iz Zabrežca 60.000 lir za bosanske begunce.

V spomin na pok. Viljema Križmančiča daruje Rafael Kocijan 20.000 lir za TPPZ Pinko Tomažič.

V počastitev spomina gospe Albine Jordan vd. Lozej darujejo Pini, Marta in Boži z družinama 25.000 lir za svetoivansko župno cerkev, 25.000 lir za svetoivanski Marijin dom in 25.000 lir za Slovensko skavtsko organizacijo.

Ob 10. obletnici smrti dragega Tiberia Rukina daruje Mimi Bogatec 50.000 lir za ŠD Vesna.

V spomin na dragega Uroša darujeta nona Karla in nono Angelo 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Silvestra Komarja darujeta Cvetka in Sergio Vatovac 50.000 lir za SKD Slavec.

Namesto cvetja na grob Anice Furlan daruje Pina Godnič 10.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na brata Alberta Miliča daruje sestra Lidija 100.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB na Proseku.

Ob poravnavi članarine VZPI-ANPI so prispevali za sekcijo Prosek-Kontovel tovariši Ivan-Mario Caharija 10.000 lir, Alojz Prašelj 10.000 lir, Andrej Starc 5.000 lir, Slavoljub Štoka 10.000 lir, Josip Štoka 10.000 lir in Alojz Grljanc 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Karla Hrovatina daruje Društvena gostilna z Opčin 50.000 lir za MPZ Tabor in 50.000 lir za CPZ sv. Jerneja z Opčin.

V spomin na teto Vanko Dolenčevo daruje Mario Dolenc 100.000 lir za CPZ sv. Jerneja z Opčin in 100.000 lir za MPZ Tabor.

Ob 25-letnici smrti matere in v spomin na vse pokojne iz družine Sosić darujeta Marija in Ivanka Sosić 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk, 20.000 lir za CPZ sv. Jerneja in 20.000 lir za cerkev sv. Jerneja z Opčin.

V spomin na Marijo Taučar vd. Škabar daruje Lojzka Guštin 10.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Bruna Zaharja darujeta Zvonka in Dario 10.000 lir za MePZ Slovenec.

V spomin na Valterja Corva daruje delovni kolektiv TKB 530.000 lir za Sklad Mitja Čuk, 530.000 lir za Slovensko skavtsko organizacijo in 530.000 lir za otroško bolnišnico Burlo Garofolo.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1229,50	1200.—
Nemška marka	752,10	741.—
Francoski frank	223,34	219.—
Holandski florint ...	668,14	661.—
Belgijski frank	36,543	35,50
Funt sterling	2197,75	2175.—
Irski sterling	2006,75	1985.—
Danska krona	194,53	191.—
Grška drachma	6,396	5,50
Kanadski dolar	1030,40	980.—
Japonski jen	9,275	9.—

Kulturno društvo Rdeča zvezda vabi na 11. redni občni zbor, ki bo jutri, 8. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v društvenih prostorih v Saležu. <i>Vabljeni!</i>
--

razna obvestila

Zadruga Lonjer-Katinara vabi člane na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo danes, 7. maja, ob 20.30 v društvenih prostorih v Lonjerju.

ŠD Polet organizira TEČAJ KOTALKANJA ZA ODRASLE v maju in juniju. Vpisovanje in informacije ob ponedeljkih in petkih od 19. do 20. ure na kotalkališču in Repentabsrki ulici ali po telefonu na št. 211758.

Ravnateljstvo Slovenskega dijaškega doma v Trstu sporoča, da je še vedno v teku vpisovanje za letovanje otrok in mladostnikov od 6. do 17. leta starosti. Letovanje bo letos od 29. junija do 13. julija na Ptuj. Podrobnejše informacije dobite na tel. št. 573141.

Občinska uprava in vinogradniki občine Devin-Nabrežina s sodelovanjem Kraške gorske skupnosti priredijo XXXI. RAZSTAVO IN POKUŠNJO DOMAČIH VIN, ki bo na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini 3., 4. in 5. julija 1992. Lahko sodelujejo vsi vinogradniki iz občine, ki so v zadnji letini pridelali najmanj 1000 litrov vina s svojega posestva. Posebna komisija bo poskrbela za izbiro vin, ki naj bi bila pripuščena na razstavo. Vpisovanje in vzorce (2 stekl. 7/10) sprejemajo v občinskih uradih (soba št. 10) vključno do 13. t. m.

Občina Dolina, odbor Majence in KD V. Vodnik Dolina vabijo na predstavitev knjige »MAJENCA« domačega književnika Borisa Pangerca, ki bo v dvorani občinskega sveta na županstvu v Dolini danes, 7. maja, ob 18. uri.

Društvo lovcev FJK »Doberdob« vabi na 8. redni občni zbor, ki bo v soboto, 9. maja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju v prostorih Kulturnega centra na Colu pri Repentabru.

Sekcija Slovenske skupnosti za Vzhodni Kras vabi svoje člane, somišljenike in prijatelje na predvillilno razpravo o vprašanjih Vzhodnega Krasa in o kandidatnih listah SSK, ki bo v Finžgarjevem domu na Opčinah danes, 7. maja, ob 20. uri.

Klub starejših skavtinj organizira v sklopu 40. obletnice skavtizma v Trstu družabno večerjo v soboto, 23. maja letos. Prijave do 20. t. m. na tel. št. 942728 - Irma.

mali oglasi

Carlo Freccero
zapušča vodstvo
mreže Italia 1

RIM — Carlo Freccero bo zapustil vodstvo Berlusconijeve mreže Italia 1. Uradno bodo njegov odhod sporočili jutri, ko bo istočasno imenovan za novega direktorja mreže Carlo Vetrugno, ki je bil doslej Freccerov namestnik. Za odstranitev Freccera se je odločil predsednik Fininvesta Silvio Berlusconi, ki je sedaj že bivšemu direktorju Italia 1 ponudil mesto osebnega konzulenta za televizijsko strategijo. Kaže, da je Freccero sprejel ponudbo, ne izključujejo pa niti možnosti, da bi se v kratkem preselil k tretji mreži Raia.

Freccerov odhod ne preseneča, saj so se že dalj časa širile govorice, da bo opustil vodstvo Italie 1 in se preselil v Francijo, kjer bi bil moral prevzeti vodstvo Cinq. In govorice so postale skoraj gotovost, potem ko je bila Italia 1 na pritisk krščanske demokracije prisiljena prekiniti Ferrarovo oddajo Lekcije ljubezni. Kaže tudi, da bodo zamrznjene oddaje, ki jih je Freccero načrtoval za prihodnjo sezono in sicer Kres ničevosti z Vittorinom Sgarbijem in program o knjigah s komikom Genjem Gnocchijem. In v dvomu je tudi Funarijev Italijanski opoldan.

Odslovitev Freccera je izzvala dokaj ostro kritiko republikanskega glasila La voce repubblicana. Po oceni lista se velja ob tem dogodku zamisliti, saj odhaja direktor, ki si je tudi pri Fininvestu drznil uvesti oddaje, ki so zbadale oblast. »Upamo, da Freccerov odhod ne pomeni poskusa normalizacije, ki naj bi utišala tudi Funarija, ker je kriv, da zastavlja politikom nedogovorjena vprašanja,« ugotavlja list.

Danes začetek
festivala
v Cannesu

CANNES - Skromnost in pozornost do vseh, ki s svojim delom prispevajo k realizaciji filma. Tako je direktor Jacob včeraj v pogovoru z novinarji označil glavne značilnosti letošnjega mednarodnega filmskega festivala, ki se začne danes v Cannesu.

Kot dokaz te svoje trditve je Jacob navedel dejstvo, da so letos med člani žirije direktor fotografije in montažerka, festival začne s poklonom producentu in predvideva možnost srečanja med filmskimi in gledališkimi igralci.

Kot enega glavnih dosežkov pa je Jacob omenil objavo knjige Obiskovalci Cannes, h kateri so prispevali režiserji, ki so v zadnjih 30 letih sodelovali na festivalu.

Po Jacobovi oceni knjiga v marsičem anticipira prihodnost filma, saj je vsak od režiserjev (svoje prispevke je poslalo 80 režiserjev) sodeloval z razmišljanji, pismi, delovnimi dnevniki, scenariji, karikaturnimi itd. Gre za pričevanja, ki omogočajo boljše poiznavanje avtorjev, naslovnico pa so posvetili Federicu Felliniju.

Festival v Cannesu se bo začel danes s predvajanjem izven konkurenca filma Basic Instinct Paula Verhovena, ki je vzbudil veliko pozornosti in tudi polemik. Na sporedu pa so med drugimi filmi kot The Player Roberta Altmana. Italija bo prisotna samo s tremi filmi. Med temi bo nastopal v konkurenci Ladro di bambini Giannija Amelia, poleg njega pa še Con le migliori intenzioni Billa Augusta in Le amiche del cuore Micheleja Placida. Vse tri filme je podprla druga mreža Raia, ki naj bi tako dokazal svojo pozornost do filma.

sklad mitje čuka
Otroci, ki se izmikajo z lažjo

Ugotovili smo že, da se otroci izmikajo z lažjo - navadno na kratko pravimo, da lažejo - iz različnih razlogov. Veliko ima pri tem domišljija, večna sopotnica otroškega razvoja, često je laži vzrok strah pred kaznijo ali potreba, da bi otroci bili v središču pozornosti. Nemalokrat pa se otroci zatečejo k laži zato, ker so preobremenjeni. Nalog, ki jim jih zastavljamo, enostavno ne morejo izpolniti v celoti, vendar nas nočejo razočarati.

Take otrokove neresnice starše večinoma bolijo.

Toda tudi sinovi in hčere ne preživljajo ob tem nič manjše bolečine.

Sin hodi, denimo, v prvi razred srednje šole in se boji doma povedati, da je v matematiki dobil negativno oceno, za katero ve, da je morda ne bo mogel popraviti. Hkrati pa ve, kaj mu starši želijo in venomer ponavljajo: »Da bi v življenju nekaj dosegel!« Sin se trudi, nikakor mu ne gre od rok, zaveda se, da starši gojijo od ene negativne ocene do druge vedno manj zaupanja vanj. Tako se iz brezizhodne situacije zateka k laži.

Velikokrat se lahko zgodi, ko je starševska prizadevnost prevelika in preutesnjujoča. Vse bi radi vedeli o svojem otroku in zato vse preveč pritiskajo nanj. Tudi naš sin ali hči imata svoje intimne sfere, ki jih moramo znati starši spoštovati. Kajti z rastjo se otroci osamosvajajo, zdi se jim, da se morajo izmakniti družini in če ta preveč sili vanje, se lahko zgodi, da načrtno nočejo več stika s starši.

Torej lahko prav gotovo sklenemo s psihologom: na vprašanje, zakaj moj otrok laže, lahko prepri-

čano odgovorimo, da se z lažjo izmika, ko je v stiski. Stiska pa ne pomeni strahu pred kaznijo, marveč klic na pomoč.

Kako torej lahko starši pomagajo otrokom in jim dajejo gotovost, ki jo potrebujejo? Izvedenci so mnenja, da morajo otroci dobiti občutek, kako lahko pokažejo tudi svoje napake, ne da bi bili za to vedno kaznovani. Sprememba je v načinu, kako starši reagiramo na napake sinov in hčera. Namesto vika in krika lahko uporabimo miren način sporazumevanja. Otroku povejmo, kako smo žalostni, ker je polomil igračo ali sestrici odrezal laske, vendar mora otrok začititi, da bo, kljub škodi, ki jo je povzročil, še vedno ljubljeni otrok svojih staršev.

Če torej otrok ne more z resnico na dan, ko je nekaj zagrešil, ne pritiskajmo nanj, naj vsekakor pove, kaj je storil, ker se je po našem mnenju spravil v trmo. Taki pritiski lahko izzovejo samo še nove laži.

Po pravici bi otrok potreboval nekaj časa za to, da premisli svoje početje. Starši mu lahko pomagamo pri tem razčiščevanju s svojim potrpljenjem in usmerjanjem. Ko pa bo napeta situacija mimo, lahko skupaj še enkrat vse pretehtamo. Morda uvedemo na novo z besedami: »Povej mi malo, ali ni bilo povsem tako?«

Zato je prav prepričljivo mnenje psihologov, da se skriva za vrsto otroških laži tudi nevarnost, da se otroku okrne zaupanje v samega sebe. Tudi za manjše dosežke od šterice k petici denimo, potrebujejo otroci spodbudnih besed. Kajti le tako bodo lahko naredili naslednji drobceni korak k

izboljšanju. Starši si torej ne pričakujemo velikih sprememb, bomo pozorni že na majhne poskuse in jih primerno pohvalimo.

Predvsem pa otrokom služimo za vzor. Oni se pri nas učijo namreč, žal ne le dobrih stvari, temveč tudi negativnih potez. Neka ameriška študija je pokazala, da odrasli lažejo vsaj trinajstkrat v tednu. Torej?

Razvojni psihologi so že dokazali, da so otroci do svojega devetega leta pravi fanatiki na resnico. Kar ni tako, kakor oni mislijo, da je prav, je zanje laž. Zato otrok doživi bolesto očetovo nevednatero razlago, da še ne bosta šla v bazen, ki mu ga je oče že dolgo obljubljal. Otroku dobi občutek, da se na očetove besede ne more zanešiti. In takrat začne morda razmišljati, zakaj bi moral sam vedno govoriti resnico.

Morala majhnih otrok je preprosta: le to je dobro, kar počenjata mama in očka. Ne razlikujejo še med lažmi, ki so hudobne in onimi, ki jih izrečemo nekako za šalo. Zato laži, ki jih izreče oče sosedu, da bi mu ne posodil kosilnice, ki mu jo je zadnjič pokvaril, ali mati zato, da bi v nekem trenutku ne odgovarjala po telefonu, otrok sprejema kot nekaj, kar lahko počenjaš. Tako pač sprejema vse laži, kot sredstvo, s katerim si lahko pomagaš.

Šele po desetem letu so sposobni začeti razlikovati med lažmi, ki povzročajo negativne posledice, in onimi, ki jih ljudje uporabljajo za to, da bi laže shajali s soljudmi.

Zato moramo starši skušati dopovedati tudi to majhno moralno lekcijo svojim otrokom. Dopovedati, ne kaznovati in kričati!

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Unomattina 10.00 Jutranji dnevnik 10.05 Gospodarstvo 10.15 Aktualno: Ci vediamo 11.00 Kratke vesti iz Milana 11.05 Ci vediamo, nato vreme 12.00 Nan.: Proibito ballare - Riccardo Cuor di Leone 12.30 Dnevnik 12.35 Nanizanka: La signora in giallo 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Nan.: Joe e suo nonno, 14.10 Sidekicks - L'ultimo cavaliere elettrico 14.35 Otroški variete 15.05 Aktualnosti: Primissima, 15.30 Cronache italiane 16.00 Mladinski variete: Big! 17.40 Odprti prostor 18.00 Dnevnik 1 18.05 Košarka: finale play-off 19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra 19.50 Vreme in dnevnik 20.40 Variete: Luna di miele (vodijo Gabriella Carlucci, Gigi in Andrea) 22.45 Nočni dnevnik 23.00 Aktualno: Evropa 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Ženski tenis: Mednarodno tekmovanje Italije 2.15 Nočni spored RAI 2 7.00 Nanizanke in risanke 9.10 Dok.: Campus 10.00 Film: Provaci ancora mamma (dram., ZDA) 11.30 Segreti per voi 11.50 Kratke vesti 11.55 Variete: I fatti vostri 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.20 Gospodarstvo 13.25 Rubrika: Salviamo la Terra, nato vreme 13.50 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara 15.35 Rubrika o lepoti Tua 15.45 Film: La squadriglia dei Falchi rossi (vojni, ZDA) 17.25 Vesti in Bellitalia 17.50 Glasba: Rock café 18.05 Sportne vesti 18.20 Nan.: Un giustiziere a New York, vreme 19.15 Nad.: Beautiful 19.45 Dnevnik in šport 20.30 TV film: Affari di famiglia (dram., lt. 1988, r. Marcello Fondato, i. Florinda Bolkan, 2. del) 22.10 Nan.: Il commissario Köster 23.05 Aktualno: Set 23.15 TG Pegaz in dnevnik 24.00 Vreme in horoskop 0.05 Glasba: Rock café 0.10 Rally po Korziki RAI 3 10.30 Šport: SP v full contactu in low kicks, kolesarska dirka po Kampaniji, 11.30 hokej na kotalkah 12.00 Krokob ob 12 in vesti 14.00 Deželne vesti 14.30 Popoldanski dnevnik 14.45 Dokumenti: DSE - Šola se posodablja 15.15 Šport: mednarodno tekmovanje Italije v tenisu (Ž), rubrika o nogometu, Bici & Bike 18.45 Pregled tujega tiska in televizijskih oddaj, nato vremenska napoved 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Risanke: BlobCartoon 19.55 Varieteja: Blob cinico TV, 20.05 Blob 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato 20.30 Aktualno: Samarcanda (vodi Michele Santoro) 23.30 Kratke vesti 23.35 Aktualno: On-off (vodi Antonio Leone) 24.00 Posebnosti TG3 0.30 Dnevnik in vreme 0.55 Filmske novosti 1.05 Variete: Fuori orario - Eveline 1.25 Nočni spored TV Slovenija 1 10.00 Video strani 10.10 Spored za otroke: Pedenjžep, 10.40 Stare japonske pravljice - Žerjavova hvaležnost 10.50 Šolska TV: Boj za obstanek, 11.15 Angleščina - Follow me, 11.35 Kemija - Anorganske spojine ogljika 12.00 Poročila 14.40 Napovednik 14.45 Športna sredo 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.10 Spored za otroke in mlade: Ebu drame za otroke - Tatič slaščic, 17.35 Živ Žav 18.30 Svetovalno, izobraževalna oddaja: Že veste 19.05 Risanke in Napovednik 19.30 Dnevnik, vreme in šport 20.00 Žarišče 20.30 TVariete 21.35 Tednik 22.25 Dnevnik, vreme, šport 22.50 Poslovna borza 23.00 Mali koncert 23.15 Napovednik 23.20 Sova, vmes nan. Dragi John in nadaljevanki Teroristi ter Šingen 1.30 Video strani TV Koper 13.00 Nad.: Rayanovi 13.20 Nanizanka: Agencija Rockford 14.10 Film: Temne vode (dram., ZDA 1944) 15.40 Nan.: Čudežni svet gospoda Monroa 16.00 TV Novice 16.10 Otroški program 16.30 Aktualno: Kramljanja, 17.00 Sever Vzhod 18.00 Slovenska kronika 18.10 Studio 2 19.00 Dnevnik - Vsdanese 19.30 Športna oddaja 20.05 Nad.: Rayanovi 20.35 Aktualno: Meridiani 21.15 Nanizanka 22.05 TV dnevnik Vsdanese 22.15 Film: Temne vode (pon.) 23.40 Šport TV Slovenija 2 15.45 Sova (pon.) 18.00 Regionalni programi in Slovenska kronika 19.00 Videolestvica 19.30 TV dnevnik Sarajevo 20.00 Nan.: Pujsovi dosjeji 20.25 Napovednik 20.30 Znanost in resnica 21.30 Umetniški večer 22.30 Iz kanjonov do zvezd RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Dopisnice z najbližnjega vzhoda; 8.40 Znani ansambli; 9.00 Evergreeni; 9.30 Beležka; 9.35 Dvajset minut z...; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Roman: Oblomov (46. del); 11.50 Melodije; 12.00 Moji prijatelji za boljši svet; 12.20 Lahka glasba; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestri; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Evergreeni; 15.30 Spoznajmo Slovenijo; 15.50 Orkestri; 16.00 Mi in glasba: Zbor Jauna muzika iz Vilnusa; 17.00 Kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek. RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.00 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 13.45 Iz tujega tiska; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 17.05 Studio ob 17.00; 18.30 Varnostna kultura; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtno večer domačih pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Nokturno. RADIO KOPER (slovenski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Modri val - Na rešet: 11.00 Hladno-Toplo-Vroče; 12.00 Souvenir d'Italy; 12.30 Opoldnevnik RK; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Aktualna tema; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos RS. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.00 Simfonija zvezd, horoskop; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasba je...; 9.35 Glasbene želje; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine: ideje, recepti in nasveti; 11.00 Sanje o počitnicah; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Popoldne ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Kulturni koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.40 Kantavtorji; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Jazz glasba; 20.00 Nočni program. TELEFRIULI 14.00 Avventura 15.00 Nan.: Adorabili creature 16.00 Kratke vesti 16.05 Risanke 17.30 Nad.: White Florence 18.00 Kratke vesti 18.05 Nad.: La padroncina 19.00 Večerne vesti 19.30 Rubrika: Na prostem 20.00 Rubrika: Belo & Črno 21.30 Nad.: Piange il mattino al figlio del cuculo (i. Giulio Brogi, 1. del) 23.00 Nočne vesti 23.30 Rubrika TELE4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi CANALE 5 7.00 Aktualno: Na prvi strani 8.30 Nanizanki: Arnold - La scuola privata, 9.00 I cinque del quinto piano 9.35 Film: Guendalina (kom., lt. 1980, r. Alberto Latuada, i. Jacqueline Sassard, Raffaele Mattioli) 11.50 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Claudio Lippi) 12.40 Aktualno: Affari di famiglia 13.00 Dnevnik TG 5 13.20 Variete: Non è la RAI 14.30 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa), 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone (obe vodi Marta Flavi) 16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke 18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna 20.00 Dnevnik TG 5 20.25 Variete: Striscia la notizia 20.40 Kviz: Telemike (vodi Mike Bongiorno) 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5 1.45 Nočni spored RETE 4 8.00 Nan.: L'incredibile Hulk 8.55 Dober dan, prijateljica 9.00 Nadaljevanki: Una donna in vendita, 9.30 General Hospital 10.10 Kviz: Cari genitori 10.55 TG 4 vesti 11.10 Nad.: Marcellina 12.10 Otroški variete 13.30 TG 4 vesti 13.40 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 13.45 Nad.: Sentieri, 14.45 Vendetta di una donna, 15.40 Io non credo agli uomini, 16.10 Tu sei il mio destino, 16.50 Cristal, 17.20 Febbre d'amore, vmes (17.50) TG 4 vesti 18.00 Variete: C'eravamo tanto amanti 18.30 Kviz: Gioco delle coppie 19.15 Nad.: Dottor Chamberlain, 19.50 Gloria, sola contro il mondo 20.30 Film: Il corpo del reato (krim., ZDA 1989, r. Michael Crichton, i. Burt Reynolds, T. Russell) 22.30 Nan.: Avvocati a Los Angeles, 23.30 Agenzia Luna Blu 0.40 Nočni spored ITALIA 1 6.30 Pregled tiska 6.40 Otroška varjete: Ciao Ciao in risanke 8.30 Odprti studio 9.05 Nanizanke: Il mio amico Ricky, 9.30 Chips - Il week end dell'anno, 10.30 Magnum P.I. - Dejavu (1. del) 11.30 Odprti studio 11.45 Variete: Mezzogiorno italiano (vodi G. Funari) 14.00 Odprti studio 14.30 Nanizanke: Genitori in blue jeans - Fulmine a ruota libera, 15.00 Supercar - Truffa all'ippodromo, 16.00 Paradise - La sfida, 17.00 A-Team, 18.00 MacGyver - Gioco stretto 19.00 Odprti studio 19.30 Studio sport in vreme 19.40 Kviz: Il gioco dei nove 20.30 Nogomet: finale za pokal Italije 22.30 Dokumenti: Villeneuve - Campione o mito? (vodi Oscar Orefici) 24.00 Nanizanka: Troppo forte 0.30 Vreme in Odprti studio 0.50 Studio sport 1.05 Nočni spored ODEON 13.00 Risanke 15.30 Nad.: Happy end 16.15 Film: Due madri (kom., lt. 1938, r. Amleto Palermi, i. Vittorio De Sica) 18.00 Nad.: Veronica 19.30 Risanke 20.00 Nanizanka: Un equipaggio tutto matto 20.30 Film: Una vampata di vergogna (kom., ZDA 1971, r. Mark Robson, i. Rod Steiger, S. York) 22.30 Zakulisne zanimivosti 23.30 Film: Arditi del 7. fucilieri (vojni, 1958, r. E.L. Cahn, i. Michael Connors, John Ashley) TMC 8.30 Nanizanki: Batman, 9.00 Ai confini dell'Arizona 10.00 Rubrika: Ženska TV 11.45 Variete: Kosilo z Wilmo 12.30 Nanizanka: Get Smart 13.00 Dnevnik in šport 14.00 Mladinska varieteja: Amici mostri, 14.35 Oscar junior 15.05 Risanke: Snack 15.30 Rubrika: Ženska TV 17.40 Film: La donna che inventò lo strip-tease
--

V zbirnem centru v Desklah vse več beguncev iz Bosne Iz Nove Gorice klic na pomoč za otročiče, ki bežijo pred vojno

Goriški občinski odbor se je na torkovi seji odzval na klic na pomoč iz Nove Gorice, kjer iz dneva v dan narašča problem beguncev iz Bosne in Hercegovine. Novogoriški župan Sergij Pelhan je v torek dopoldne poslal goriškemu kolegu Tuzziju, predsedniku Pokrajine Saccaviniju ter županu z Novo Gorico pobratnega San Vendemiana v Venetu brzojavko s prošnjo, naj prispevajo pomoč za okrog 200 beguncev, ki so trenutno nastanjeni v novogoriški občini. Ker je med begunci precej žensk (nekatero med njimi so noseče) in posebno dosti otrok, je Pelhan še posebej zaprosil za sledeče blago: plenice, hrano za dojenčke (mleko za dojenčke, Humana 9 ipd.), hrano za otroke (Kinder, marmelade, sadne sokove), otroške copate (št. 35 do 39), pralne praške, zobne ščetke in pasto, milo itd. Goriška mestna uprava se je takoj odzvala na poziv. Sklenili so, da bodo takoj stopili v stik s prefekturo in civilno zaščito in organizirali čimprej potrebno pomoč beguncem.

Večina beguncev iz BiH na Novogoriškem je nastanjena v delavskem domu gradbenega podjetja Primorje v Desklah. Tam jih oskrbujejo 143, od teh več kot polovico otrok do 17. leta starosti. Mnogi otroci so še zelo majhni, stari komaj nekaj mesecev. Večinoma gre za mlajše družine iz

Sarajeva, Tuzle in Zvornika, predvsem mame z otroki pa tudi nekaj moških. Vsi so Muslimani, ki so zbežali pred vojno, vojaško suknjo ali so jih Srbi pregnali iz rodni krajev. Zanje skrbi občinski štab za civilno zaščito iz Nove Gorice skupaj z Rdečim križem, Karitasom in drugimi službami. V Desklah so jim organizirali tudi vrtec in šolo, kjer se otroci šolajo v svojem jeziku, podjetje Primorje pa je že zaposlilo sku-

pinico za delo sposobnih moških. S tem naj bi se nekaj družin preselilo drugam in sprostilo mesta v zbirnem centru, na katerega že pritiska nov val beguncev. Že v prihodnjih dneh bodo nove najbrž sprejeli v Desklah, nov zbirni center pa opremljajo tudi v Tolminu.

Na sliki (foto Bumbaca) skupinica bosanskih otrok v begunski šoli v Desklah

Začenja se danes v Ljubljani, zaključek v Gradcu Simpozij zgodovinarjev o katoliški verski obnovi

Med Ljubljano, Gorico, Celovcem in Gradcem se bo od danes do 5. junija odvijal simpozij zgodovinarjev na temo Katoliška obnova in protireformacija v notranjeavstrijskih deželah 1564-1628. Simpozij so pripravili univerzitetni inštituti s Koroške, Štajerske, Slovenije, v Gorici pa Institut za versko in socialno zgodovino. Danes in jutri bodo strokovnjaki razpravljali v Ljubljani, v soboto, 9. t.m. se bo simpozij odvijal v Gorici (palača Attems), 14. in 15. maja je napovedano srečanje v Celovcu, 4. in 5. junija pa v Gradcu.

Kakor je že iz naslova mogoče razbrati, bodo zgodovinarji razpravljali o pomembnem in istočasno dokaj razgibanem obdobju dobršnega dela avstrijskih dežel, v drugi polovici 16. in v prvi četrtini sedemnajstega stoletja, ko so posvetne in cerkvene oblasti z vsemi sredstvi skušale izkoreniniti krive nauke, predvsem pa novosti, ki jih je reformacija vnesla v družbene odnose.

Goriški del simpozija, kjer bodo obravnavali dogajanje na Goriškem v obdobju protireformacije, bo potekal v Attemsovi palači na Kornu, v soboto, 9. t.m. pod pred-

sedstvom prof. Joahanna Rainerja in prof. Fulvia Salimbenija. Uvodno poročilo bo imel prof. Luigi Tavano, medtem ko bodo o posameznih aspektih poročali Silvano Cavazza, Giovanna Paolin, Ferruccio Tassin, Fulvio Salimbeni, Nicoletta Padoani, Imtraud Koller, Marija Stanonik, Pietro Zovatto, Donatella Porcedda.

Prireditelji bodo poskrbeli za simultano predvajanje. Simpozij se bo pričel ob 9. uri in bo trajal cel dan, z vmesno pavzo v opoldanskem času.

Načrt preureditve prometa v Gorici

V konferenčni dvorani trgovinske zbornice bodo danes ob 18. uri predstavili predlog preureditve prometa v Gorici. Pobudo daje sindikat SICET, načrt pa bo predstavil arh. Angelo Guido Mannino. Napovedujejo poseg župana Tuzzija, pokrajinske odbornice Bombijeve, Sergia Rovisa, Claudia Freddija in Giuliana Bellinija.

razna obvestila

V Gradišču, v prostorih zavoda ICAS in Dantejevi ulici bo drevi ob 21. uri predavanje dr. Marca Pacorja z Instituta SUMIPA.

Občinska uprava Doberdob sporoča, da bodo jutri, v petek, 8. maja, anagrafski uradi zaprti zaradi izpopolnjevalnega tečaja za osebe.

Slovensko planinsko društvo vabi člane in prijatelje na predvajanje diaprozitivov o večdnevem pohodu novogoriških planincev in Apenine. Prireditve bo v petek, 8. t.m., ob 20.30 v prostorih knjižnice v Križni ulici 3.

Mladinski odsek Kulturnega društva Sovodnje prireja v nedeljo, 10. t.m., lov na zaklad s kolesi. Zbirališče ob 9. uri pred sovodensko telovadnico. Vabljeni vsi detektivsko nastrojeni kolesarji.

V nedeljo, 10. maja, dopoldne bo v Brdih Spominski pohod med Števerjanom in Gonjačami. Start in cilj prireditve bosta tokrat na Humu. Prireditve bo ob vsakem vremenu. Vabljeni.

Sovodnjska sekcija SSK prireja 12. t.m. ob 20.30 vaški posvet v gostilni Pri lovcu na Vrhu. Na dnevnem redu so okrogla miza o občinski in vaški problematiki ter vprašanja kraškega parka, občinskega statuta. Sodelovali bodo župan Vid Primožič, deželni svetovalec Bojan Brezigar in dež. tajnik SSK Ivo Jevnikar.

Skupina 75 prireja v nedeljo, 17. maja fotografski izlet na Goče pod vodstvom mojstra Rafaela Podobnika. Prijave do 11. maja pri Silvanu Pittoliju tel. 0481/884226.

kino

Gorica

VITTORIA 20.10-22.00 »Mediterraneo«. Rež. Gabriele Salvatores. Oscar '92 za najboljši tuj film.

CORSO 17.30-22.00 »Beethoven«.

VERDI 18.00-22.00 »Amanti, primedone«.

Tržič

COMUNALE Jutri, 20.30 koncert pianista Bruna Peltra.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Porno top model«. Prep. ml. pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 20.00 »J.F.K.«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Vrnitev v plavo laguno«.

DESKLE 20.00 »Moški za ženitev«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

All'orso bianco - dr. Tavasani - Korzo Italia 10 - tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio - dr. Vittori - ul. Romana 147 - tel. 40497.

pogrebi

Danes v Gorici ob 12. uri Ivana Kersevan, vd. Rossi in splošne bolnišnice v cerkev sv. Kraljice (Svetogorska ul.) in na glavno pokopališče, ob 12.45 Maria Assunta Parrella, por. Bolzano iz bolnišnice Janeza od Boga v Romans, ob 13.15 Tranquilla Ninin, vd. Flapp iz splošne bolnišnice v Krmini.

Ob izgubi dragega moža Albina izrekajo Delki iskreno sožalje soletniki iz občine Doberdob.

DSL ocenjuje delovanje občinskega odbora

Mestno tajništvo stranke DSL je te dni, na skupni seji z občinskimi svetovalci, razpravljalo o vrsti vprašanj, predvsem pa ocenilo delovanje nove uprave v prvih treh mesecih. Pozitivno je le novo ozračje glede odnosov med odborom in občinskim svetom. Drugih rezultatov novi odbor ne more vpisati v bilanco. Občinski svet se po mnenju DSL sestaja poredkoma in ena seja mesečno je občutno premalo. Na sestanku so vzeli v pretres tudi dosedanje aktivnosti komisije, ki naj bi določila lokacijo za šolo za finančno stražo. Komisija se je še pred volitvami sestala z rajonskim svetom v Štandrežu, potem pa je obstala. Predstavniki DSL vidijo v tem nevarnost, da bi občinski svet in celotna skupnost bila postavljena pred izvršeno dejstvo. Na sestanku so tudi razpravljali o preureditvi volišč v občini. Spričo znatnega znižanja števila prebivalstva in volilcev, bi bilo pametno število volišč skrbeti in po možnosti sedeže določiti v stavbah, ki ne služijo šolski dejavnosti.

Medtem ko so na sedežu DSL v ulici Locchi razpravljali o načinu dela novega občinskega odbora, se je le ta vendarle odločil in sklical sejo občinskega sveta. Zasedanje bo v ponedeljek 11. t.m. ob 17. uri.

Večina v pokrajinskem svetu podprla rabo slovenščine v občinskih statutih

Goriški pokrajinski svet je predsinoči s široko večino osvojil resolucijo v podporo priznanju jezikovnih pravic slovenske manjšine v statutih občin Doberdob, Sovodnje in Števerjan, ki jo je v imenu SSK predložil odbornik Mirko Spazzapan. Za odobritev je glasovalo 12 svetovalcev DSL, PSI, SSK in Zelenih, vzdržalo se je 5 svetovalcev KD, proti pa je bil edino misovec. Socialdemokrat, republikanec in nekaj demokristijanov so se pred glasovanjem potihoma umaknili iz dvorane.

Razprava je bila dokaj omikana in ne prevroča zaradi vrste razlogov. Predvsem najbrž zaradi tega, ker so volitve in predvolilne polemike že mimo, pa tudi ker so dogodki že v marsičem prehiteli prvotno besedilo, ki ga je sam predložitelj prilagodil a tudi izvotlil konkretnjšega naboja. Resolucija je bila namreč predložena 29. januarja po zavrnitvi členov o slovenščini v Sovodnjah in je vsebovala obsodbo tega dejanja in poziv Deželnemu nadzornemu odboru, naj za Doberdob in Števerjan ukrepa drugače. To se ni zgodilo in sta potem tudi statuta drugih dveh slovenskih občin doživela podobno usodo, čeprav s precejšnjimi protislovji in nedoslednostmi v odločitvah nadzornikov, na katere je opozoril Spazzapan. Upoštevajoč stanje je predstavnik SSK popravil besedilo, ki v sklepnem delu obvezuje pokrajinsko upravo naj »poseže pri kontrolnem organu, da bi pokazal večje razumevanje za razloge, na katerih temelji upravičeno pričakovanje slovenske manjšine«.

Z izjemo misovca Cosme, ki je bil naravnost komičen v poskusih dokazovanja, da manjšina ogroža

večino, so vsi svetovalci, ki so posegli v razpravo, menili, da je zahteva po priznanju rabe slovenščine povsem legitimna, različne pa so bile ocene o resoluciji. Bergamin je v imenu KD napovedal, da zanj ne bodo glasovali, ker je problem v pomanjkanju zaščitnega zakona in so nadzorniki ravnali pač v skladu z obstoječo zakonodajo. Menil pa je, da mora parlament rešiti problem za slovensko kot tudi za furlansko manjšino. Fiorelli (Zeleni) je podprl resolucijo, četudi je menil, da je to sredstvo pritiska neučinkovito. Za zaščito je treba manj deklaracij in več konkretnih dejanj, začevši s pogumnejšimi koraki slovenskih občin, ki naj izsilijo v sodnem postopku tak "incident", da bi zadevo poverili Ustavnemu sodišču. S podobno utemeljitvijo, da so bolj kot resolucije potrebna konkretna dejanja, je resolucijo podprl tudi socialist Deist.

Devetakova (DSL) je prav tako podprla resolucijo, vendar s kritiko ni prizanesla niti pokrajinski upravi, ki še vedno ni uresničila obveze o ustanovitvi konzulte za slovensko narodnostno skupnost, niti odborniku Spazzapanu, ki da v resolucijah govori eno, v upravni praksi pa dela drugače. Razlog za to kritiko, je pojasnila, je v zavrnitvi prispevka Narodni in študijski knjižnici za lanski raziskovalni tabor Laško '91. Spazzapan je zavrnil ta prispevek z utemeljitvijo, da je odborništvo izčrpalo razpoložljiva sredstva, toda Devetakovi ne gredo v račun nekateri po njeni oceni pretirani stroški za druge dejavnosti, medtem ko bi lahko z drugačnim ravnanjem slovenski odbornik konkretnije pomagal naši narodnostni skupnosti.

Proces o goljufiji z listki loterij se nadaljuje šele 20. novembra

Kot napovedano je bila včerajšnja druga obravnava v procesu proti 14 obtožencem zaradi goljufije s ponarejenimi listki loterij na goriškem sodišču zelo kratka. Predsednik dr. Delfino je namreč upošteval priporočilo tržaškega prizivnega sodišča, naj se vzdrži vsakega sodnega dejanja razen neobhodno nujnih, vse dokler v Trstu ne bodo odločili (obrnava bo 15. junija) o zahtevi enega od branilcev, odv. Bernota, po zavrnitvi sodnega kolegija. Predsednik Delfino je ugotovil, da potrebe po nujnih ukrepih ni in je zato odložil nadaljevanje procesa vse do 20. novembra. Do takrat naj bi prizivno sodišče odločilo, ali bo proces še naprej vodil ta kolegij, ali pa ga bodo nadomestili novi sodniki. Omeniti gre še izjavo odv. Bernota, ki je napovedal, da bo zahteval razveljavitev vseh sodnih dejanj, ki so bila izvedena po prvi obravnavi in do včeraj, ni pa hotel pojasniti, za kaj točno gre.

Posledice državljanske vojne v Bosni občutijo tudi goriški avtoprevozniki

V Bosni divja uničujoča državljanska vojna. Spričo takega stanja ostaja bolj malo upanja, da bi goriški avtoprevozniki, ki so na tem območju pustili svoja vozila le ta dobili nazaj. Brez uspeha so bili dosedanje poskusi iskanja dveh vlačilcev podjetja Ignazio Interbartolo, ki sta ostala na bosanski strani Save, pred veliko nočjo, medtem ko sta se šoferja nekako prebila v Gorico.

Pomagati je skušal tudi poklicni šofer Nedeljko Tadić iz Dervente, ki je že dve desetletji zaposlen pri nekem goriškem avtoprevozniku. 30. aprila je odpotoval domov in obljubil, da bo skušal zvedeti, kakšna usoda je doletela vlačilca, vredna okrog 300 milijonov lir. Po enem tednu pa iz Dervente še ni nobenega sporočila. Niti tega ne, če je Tadić tja sploh prispel in če je sploh živ. Vojna pač.

Trgovinska zbornica poostrila kriterije za blago proste cone

Odbor goriške trgovinske zbornice je na svoji zadnji seji sprejel nekaj pomembnih ukrepov, ki se nanašajo na uvoz blaga za industrijsko predelavo in določil tudi omejitve glede dodeljevanja nakaznic za gorivo proste cone.

Odbor zbornice je določil da podjetja, ki ne opravljajo avtoprevozniške dejavnosti ali druge industrijske dejavnosti, prejmejo nakaznice samo do največ sedem vozil. Odbor zbornice je omejitev utemeljil z dejstvom, da bodo na tak način izročili nakaznice kakim petdesetim upravičencem — podjetjem, ki se ukvarjajo z avtoprevozniško dejavnostjo za račun tretjih in ki razpolagajo z večjim vzornim parkom.

Glede uvoza kontingentov blaga za industrijsko predelavo v okviru proste cone, pa je odbor zbornice določil nove kriterije: povišal je delež surovin, ki se nabavlja na prostem tržišču in ki je potreben v proizvodnem procesu, pri porazdelitvi kontingentov pa se bo upošteval program investicij za posodabljanje proizvodnje.

S tako odločitvijo naj bi se znatno spremenila vloga olajšav pro-

ste cone v industrijskem sektorju. Nabava surovin brez plačevanja uvoznih in drugih dajatev ne bo več samo olajšava, oziroma pomoč za preživetje in obstoj podjetij, ampak bodo le ta, z novim mehanizmom, prisiljena v stalne inovacije. Seveda v kolikor bodo hotela izkoristiti ugodnosti proste cone.

Guido Coletti razstavlja v Exitu

V razstavnici galeriji Exit v Favettjevi ulici 16/3 bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo slik furlanskega slikarja Guida Colettija. Naslov razstave je "Terre bruciate" (Pogorišča), odprta pa bo do 6. junija.

Coletti nastopa s samostojnimi razstavami doma in tudi v svetovnih umetnostnih središčih že več kakor četrto stoletje. V naši deželi je razstavljal že v Gradežu, Lignanu, Pordenonu in Trstu ter tudi v Gorici.

Galerija Exit je odprta ob torkih, četrtek in sobotah med 17. in 20. uro.

Posvet v priredbi API iz Gorice, FJK in Lombardije

Investicije v Sloveniji

Veliko vzhodnoevropsko tržišče iz dneva v dan postaja za zahodne poslovneževredno bolj zanimivo, pa čeprav so se nekatera prejšnja pričakovanja razblinila, tudi zaradi tega ker so se pokazala kot neuresničljiva. Čisto jasno je, da podjetniki iz zahodne Evrope iščejo na Vzhodu svoj zaslužek. Drugače ne bi kazali zanimanja za investicije v državah, ki so se otresle komunističnih vlad in z njimi tudi strogega posega države v gospodarske zadeve. Zahodnim podjetnikom je seveda na tem, da v neposredni bližini dobijo možnost za ceno izdelavo svojih proizvodov kot tudi možnost za prodajo svojih izdelkov. Povsem naravno je, da v državah vzhodne Evrope ne bodo dobili tako poceni delovne sile kot na Daljnem Vzhodu, kjer je ta tudi kar 14-krat cenejša.

Hočeš nočeš zahodni podjetniki imajo možnost izbirati med državami na Vzhodu. V poštev pridejo predvsem Češka, Madžarska in Slovenija, ki dajejo najboljšo garancijo za investirani denar.

To velja še zlasti za Slovenijo, ki je že prej imela veliko poslovnih stikov z Zahodom, in kjer je že prej, kot tudi v drugih delih Jugoslavije, veljal nek poseben gospodarski sistem, ki je imel malo skupnega s tistim v državah nekdanjega sovjetskega bloka.

Zahodni kapital že prodira v Slovenijo, pa čeprav ni popolnoma jasno kako bo z lastninsko zakonodajo. Po neuspešnih poskusih uvedbe nove zakonodaje, v čemer je dosedanja Peterletova vlada pokazala svojo nemoč in tudi nesposobnost, je sedaj upati, da bo kmalu v slovenskem parlamentu sprejet kompromisni zakon, ki bo zadovoljil vse doslej sprte strani. Zadovoljiti pa bo moral tudi investitorje.

Poleg Nemcev in Avstrijcev se za tesno gospodarsko sodelovanje s Slovenijo zanimajo tudi Italijani. Nekateri so že ustanovili lastne ali mešane firme proizvodnega značaja. Slovenski svet pa je za marsikoga še vedno neznanka, marsikdo še vedno nima jasnih pojmov o tem kar se dogaja v nekdanjem jugoslovanskem prostoru, o varnosti svojih naložb tudi v Sloveniji, ko iz sosednih Hrvaške in Bosne prihajajo vesti o spopadih in vojnih grozotah. Podjetniki, ki bi radi investirali svoj denar se marsikdaj sprašujejo ali je naložba varna.

Radovednosti o tem kar se dogaja na evropskem vzhodu je veliko. Prav zaradi tega imamo na spisku za podjetnike zanimivih dogajanj cel kup posvetov, na katerih je govora o možnostih trgovanja kot tudi investicije v posamezne vzhodnoevropske države.

Tak posvet bo danes v Gorici. Pobuda zanj je prišla iz več krajev. Že pred letom dni sta se predsednik goriške API Mulitsch in njegov kolega iz Vareseja Carletto na nekem srečanju pogovarjala o možnostih investicij v Sloveniji. Vojna v republikah bivše Jugoslavije pa je vse ustavila. Nov zakon za to poslovno srečanje so dali goriški podjetniki, ki želijo izkoristiti zemljepisno lego naše pokrajine, gos-

podarstveniki iz Slovenije, ki italijanski javnosti hočejo povedati kako stvari tečejo in seveda sami lombardski podjetniki, predvsem s tekstilnega in mehaničnega področja, ki bi želeli razširiti svoja obzorja, svoje investicije in čisto jasno svoje zaslužke.

Prav zaradi tega ima današnji goriški posvet v marsičem večji pomen od dosedanjih (med drugim lahko omenimo, da bodo v popoldanskih urah tekli medsebojni pogovori, za katere se je že prijavilo nad petdeset zainteresiranih podjetnikov), pa čeprav je v marsičem podoben tistim, ki so že bili in najbrž še bodo v številnih drugih krajih italijanskega severovzhoda.

Posvet bo v konferenčni dvorani na goriškem sejmišču, pričel se bo ob 9.30, trajal bo vse dopoldne. Govorili bodo predsednik Goriške trgovinske zbornice Enzo Bevilacqua, predsednik goriške API Dario Mulitsch, predsednik APILOMBARDA Alessandro Carletto in predsednik deželne zveze FJK male industrije Carmelo Tonon. Poročali bodo: Dušan Hočevár, od ministrstva za finance Republike Slovenije; Dušan Šinigoj, generalni direktor Komercialne banke — Ljubljanske banke iz Nove Gorice; Ivan Majcen, ki v Gospodarski zbornici Slovenije odgovarja za stike z Italijo; Carlo Emanuele Gallone, direktor zunanjetrgovinske

službe Banco Ambrosiano Veneto; Francesco Pittore, funcionar SACE iz Rima in Gianni Scaiola, direktor družbe SIMEST iz Rima. Sodelovali bodo tudi nekateri drugi strokovnjaki iz Gorice in Milana in sicer Renato Channian, generalni tajnik goriške Zbornice, Giovanni German, predsednik goriških industrijscev in Marino Queirazza, z odseka za zunanjo trgovino pri združenju trgovinskih zbornic Lombardije.

Na tem posvetu bo sodeloval tudi Primorski dnevnik. Podjetje Roselli iz Brescia bo namreč predstavilo avtomat za prodajo časopisov, v katerem bo prisotnim na razpolago prav naš dnevnik.

Gre za avtomat, ki nudi možnost bralcu izbiro med štirimi različnimi časopisi. Za nakup le-teh uporabljamo denar, posebne kartice ali posebni številčni kodeks. Take vrste avtomatov lahko dobimona avtocestnih črpalkah, na univerzah, v veeblagovnicah in bolnicah v razvitih državah zahodne Evrope. V poštev pridejo še zlasti v dne, ko so prodajalne časopisov zaprte. To bi prišlo še zlasti v poštev za Slovenijo, kjer so kioski ob nedeljah zaprti. Nova tržišča ponujajo nove možnosti tudi za take, enostavne a za širjenje svežih informacijah še kako pomembne stroje.

Na območju Nove Gorice je že precej sodelovanja

Ravnatelj novogoriške Gospodarske zbornice Davorin Škarabot, ki je pristojna za vso Severno Primorsko, ima v tem času veliko dela. Na vrata njegove pisarne vsak dan trkajo poslovni ljudje iz Italije. Iz raznih krajev Furlanije, Veneta kot tudi iz Lombardije telefonirajo podjetniki, ki bi želeli vedeti kje in kakšne so možnosti za poslovno sodelovanje.

Tudi Goriška, ali Severna Primorska, sem sodijo sedanje občine Nova Gorica, Ajdovščina, Tolmin in Idrija (kmalu bodo te velike občine odpravili in namesto njih ustanovili manjše upravne enote) čutijo hudo krizo, ki pesti Slovenijo. Tudi tu so se številne tovarne in druga podjetja znašla v težavah zaradi pretrganj vezi z južnimi republikami nekdanje Jugoslavije. Tudi tu se soočajo s težavami socialne narave, saj je tudi na Goriškem en del tistih 100.000 brezposelnih, ki so danes v Sloveniji.

Goriška pa je morda nekoliko na boljšem kot marsikateri drug kraj na Slovenskem, ker so tu, zaradi bližine meje z Italijo in tudi zaradi že od prejšnjih let ter boljšega poznavanja razmer, že prišli italijanski podjetniki, ki so skupno s slovenskimi ustanovili manjša podjetja.

Koliko je teh podjetij nam Davorin Škarabot ne pove, tudi zaradi tega ker

so nekatere le — teh že vpeljana, druga so šele pričela s poslovanjem, o več drugih pa tečejo že kar konkretni pogovori. Na vsak način ima goriško področje privilegirani položaj tudi zaradi bližine državne meje. Nekaj sto delavcev je že dobilo zaposlitev, za druge pa se ta obeta. Na ta način bodo če že ne odpravili vsaj omilili krizo v zaposlovanju, do katere prihaja zaradi krčenja števila zaposlenih v dosedanjih velikih podjetjih.

Zanimanja za podobne gospodarske pobude je v Italiji precej. Prav zaradi tega je prišlo tudi do današnjega posveta v Gorici, o čemer poročamo na drugem mestu. Pomembno je predvsem to, tako nam je povedal Škarabot, da se za stvar zanimajo ne le podjetniki iz Furlanije in iz Veneta, marveč tudi podjetniki iz Lombardije, v tem primeru konkretno predvsem iz Vareseja, ki je ena najbolj bogatih in gospodarsko najbolj razvitih italijanskih pokrajin.

Stran pripravil in uredil

A.W.S.

AD WORK STUDIO
GORICA

Nekaj statističnih podatkov

Pokrajina Varese je med prvimi v Italiji

Varese je ena nabogatejših pokrajin Lombardije. Iz statistik izvemo, da je na 4. mestu v Italiji, če upoštevamo splošno blagostanje. Kar se tiče dohodkov je Varese na 6. mestu v državi (ne smemo pozabiti, da je Italija razdeljena na sto pokrajin), povprečni dohodek je 24,5 milijonov lir na prebivalca. Bolj negativna je slika bančnih depozitov, saj je tu Varese šele na 24. mestu. To pa je treba razumeti tako, da so sosedne švicarske banke zelo konkurenčne v primerjavi z italijanskimi in da zaradi tega prebivalci teh krajev nosijo svoje prihranke čez mejo.

Industrijska proizvodnja je beležila porast tja do prvega trimesčja 1990. Tudi ti kraji so občutili recesijo, tako da je prišlo do določene stagnacije, pa čeprav ne do nazadovanja. Osrednja in ugodna lega pokrajine na severu Lombardije in na meji s Švico, ugodna povezava z avtocestami in železnico ne le z drugimi kraji Italije marveč tudi z osrednjo Evropo, vzbujajo upanje v čimhitrejšo ožvitev gospodarskih tokov, še zlasti ko bo v prihodnjem letu prišlo do popolne sprostitve znotraj Evropske gospodarske skupnosti.

Strojna in tekstilna industrija sta stebra gospodarstva te pokrajine. Tu je kar 187 industrijskih podjetij v

strojnem sektorju, na drugem mestu so tekstilna podjetja, ki jih je 111. Poleg teh imajo v Vareseju še 106 velikih trgovskih podjetij, ki se deloma ukvarjajo tudi z uvozom in izvozom. Med podjetji, ki so tu zasidrana, so nekatera zelo znana v Italiji in drugod po svetu. Na vsakih 35 prebivalcev pride eno industrijsko oziroma obrtno ali trgovsko podjetje. Vseh je namreč 23.000. Ta podatek nam pove, da so to v glavnem mala oziroma srednja podjetja. V osemdesetih letih so se tudi tu uveljavila mala podjetja na področju elektromehanike in elektronike.

Samo v glavnem mestu pokrajine, v Vareseju, je 40 bančnih okenc. Tudi tu je v zadnjem času prišlo do združitve med nekaterimi krajevnimi denarnimi zavodi. Prisotne so tudi velike italijanske banke s svojimi podružnicami. Tudi tu je konkurenca med bankami iz dneva v dan ostrejša, tudi tu odpirajo nove podružnice in ga ni kraja v pokrajini, kjer ne bi bilo vsaj nekaj bančnih okenc.

Prebivalci pokrajine Varese so "bogatiji že iz tradicije", ugotavljajo analitiki, ki spominjajo na dejstvo, da je bila podlaga za sedanje blagostanje bila dana že vdrugi polovici 18. stoletja, ko je cesar Karel V dal tem krajem precejšnjo avtonomijo.

Ljubljanska banka

PODRUŽNICA V MILANU

Vaš zanesljiv partner
za vse bančne storitve
v gospodarskem sodelovanju
med Italijo in Slovenijo

Naš naslov:

Ljubljanska banka d.d.

Filiale di Milano

Piazza A. Diaz, 2 - 20123 MILANO

Tel. 02/86465300 - Fax 02/86465358

Telex 360199

Danes svečano odprtje podružnice

Ljubljanska banka v Milanu

V Milanu, središču italijanskega gospodarskega in finančnega sveta, Ljubljanska banka odpira danes svojo podružnico. V tem mestu je sicer Ljubljanska banka že od lanskega julija. Tam so odprli svoje predstavništvo prav v času, ki je za Slovenijo bil med najbolj nemirnim in ko še ni bilo gotovo kako se bodo stvari razvijale. Potem ko je bila negotovost mimo je milanska podružnica kaj kmalu pričela z delom in v le nekaj zadnjih mesecih prejšnjega leta imela za 42 milijard lir poslov in zabeležila čisti dobiček 200 milijonov lir.

Milanska podružnica Ljubljanske banke ima sedaj dotacijo 12,7 milijard lir. V njej je zaposlenih 8 uslužbencev. Vodi jo direktor Egon Prinčič. Čisto razumljivo je, da imajo v tej podružnici največ opravka z mednarodnimi posli, v glavnem s tistimi, ki se nanašajo na trgovino med Italijo in Slovenijo, pa čeprav ne zanemarjajo poslov, ki se nanašajo na trgovanje z drugimi državami, še zlasti s tistimi na področju nekdanje Jugoslavije in na evropskem vzhodu nasploh.

V milanski podružnici si prizadevajo, da bi se še bolj povečala gospodarska menjava med Italijo in Slovenijo, gospodarskim operaterjem nudijo vso strokovno in finančno pomoč, ki jo ti potrebujejo. Seveda se ne omejujejo na trgovsko poslovanje, marveč nudijo nasvete in pomoč tudi na področju ustanavljanja joint ventures, sodelovanja v podjetjih, izmenjavi tehnološke znanosti in podobno.

Upoštevajoč dosedanje izkušnje in rezultate menijo, da se bo njihovo delo v

prihodnjih mesecih in letih še povečalo. Tudi zaradi tega, ker se v Italiji večja zanimanje za gospodarsko sodelovanje s Slovenijo.

Podružnica Ljubljanske banke ima svoj sedež v središču Milana, na Trgu Diaz 2. Današnja uradna predstavitev bo v palači Palazzo Visconti, nanjo pridejo zastopniki milanskega in slovenskega gospodarskega in finančnega sveta. Goste bo sprejel generalni direktor Ljubljanske banke Anton Slapernik.

Ljubljanska banka je, kot je bralcem Primorskega dnevnika dobro znano, banka, ki v Sloveniji združuje vrsto lokalnih bank. Na tak način je doslej uspela zbrati kar 87 odstotkov vsega bančnega poslovanja na Slovenskem.

Kot taka je Ljubljanska banka pričela poslovati leta 1955, pa čeprav je treba njen izvor najti v bankah, ki so na Slovenskem poslovale že v prejšnjem stoletju, še najbolj pa v Ljubljanski kreditni banki, ki je s slovenskim in češkim kapitalom bila ustanovljena v Ljubljani leta 1900, in ki je svoji podružnici kasneje odprla tudi v Trstu in v Gorici, v poletnih mesecih tudi v že takrat turističnem Gradežu. Češki in slovenski bančniki so bili tudi drugače angažirani v finančništvu Trsta ter drugih takratnih držav na Balkanu. V dosednji Jugoslaviji je Ljubljanska banka bila na tretjem mestu, svoje podružnice je imela tudi v drugih jugoslovanskih republikah. Kar se tiče zunanjetrgovinskega poslovanja pa je Ljubljanska banka bila na prvem mestu.

V svetovnem merilu je leta 1990 Ljubljanska banka med sorodnimi podjetji bila na 171. mestu, na 82. mestu v evropskem merilu. Leta 1990 je bil njen ustroj spremenjen, ustanovljena je bila delniška družba. Delničarji so v glavnem slovenska podjetja. Država, t.j. Republika Slovenija, je lastnik 11,3 odstotkov delnic. Vseh delničarjev je 4.485, od teh jih je 1.400 takih, ki so uslužbenci banke. Na Slovenskem ima LB 274 operativnih enot, vseh uslužbencev je 8.260.

Ljubljanska banka ima korespondente v skoro vseh državah sveta. Sodeluje s 1.230 bankami v 133 državah. V Italiji ima kar 116 korespondentov, z 29 ima neposredne konto račune. V trgovinski menjavi z Italijo je Ljubljanska banka direktno angažirana, saj je kar 13 odstotkov njenega denarnega poslovanja namenjena menjavi s to državo. Italija je na tretjem mestu kar se tiče finančno poslovnih stikov te banke. Od leta 1989 je LB vključena v sistem SWIFT, v katerega so vključene vse najbolj pomembne banke na svetu.

Seveda ima LB veliko drugih poslov v tujini. V Švici ima lastno finančno družbo, nadzoruje dve mešani banki v Frankfurtu in na Dunaju. V tujini ima 22 reprezentančnih uradov, med temi sta tudi dva v Trstu in v Rimu. Leta 1987 so v new Yorku ustanovili lastno LBS Bank.

Čisto razumljivo je, da ima Ljubljanska banka veliko stikov tudi s tukajšnjimi slovenskimi bankami, kot tudi z drugimi bankami, ki poslujejo na področju zunanje trgovine v Furlaniji - Julijski krajini.

Banca Agricola Kmečka banka Gorica

banka sodobnega gospodarstva

34170 GORICA - ITALIA

Korzo Verdi, 55

Telefon: (9939)481 - 3871

Telex: 460412 AGREST I

461239 AGRBAN I

Telefax: (9939)481 - 534335

LJUB015

KMEC01/13

A.W.S. GO

Drevi v Kulturnem domu v Trstu

Leticija in luštrek obeta dosti smeha

Slovensko stalno gledališče je letos po programu izpeljalo predvideni plan dela, pri gostovanjih pa se je zataknilo. Maribosko gledališče, ki naj bi sezono slovesno zaključilo s Hamletom, je odpovedalo prihod zaradi gostovanja v Španiji.

Vodstvo SSG si je prizadevalo, da abonentov ne bi prikrajšalo za predstavo in tako bo od drevi v Trstu (v torek pa v Gorici) komedija Leticija in luštrek v produkciji Cankarjevega doma. Gre za uspešnico, ki sloni na briljantni igri Milene Zupančič in Polone Vetrh (pred nedavnim je nastopila v kabaretu Ime mu je Just). Ob njih nastopa Iztok

Valič, igro pa je režiral Dušan Jovanovič.

Avtor Peter Shaffer se je v komediji lotil smešne zgodbe o turistični vodički in njeni prijateljici ter njenem razmerju, grajenem na igrich in lažeh.

Kaj pa luštrek? V kakšni zvezi je ta rastlina, katere liste lahko dodajamo juham, mesnim jedem, enoločnicam in solatam, z Leticijo? To bodo gledalci med smehom zvedeli že drevi, jutri ali v nedeljo (v soboto ni predstave, SSG na to izrecno opozarja) v Kulturnem domu v Trstu ali v torek v goriškem Verdiju.

Od 10. maja do 28. junija na goriškem gradu Nedosegljiva podoba

Antološka razstava likovnih del Carla Michelstaedterja

Od 10. maja pa do 28. junija bo na Goriškem gradu velika antološka razstava celotnega grafičnega in slikarskega dela Carla Michelstaedterja (Gorica, 1887-1910), ene najbolj zanimivih osebnosti v kulturni panorami devetnajstega stoletja. Bil je eklektična osebnost številnih interesov, ki so se sukali od literature pa do umetnosti; ko mu je bilo 23 let, je naredil samomor, potem ko je napisal knjigo »Moč prepričevanja in retorika«, ki jo je kritika ocenila kot enega od temeljev filozofske misli našega stoletja.

»Svetnik in prerok« ga je v svojih spisih ocenil Enrico Mreule, katerega je Claudio Magris posvetil svoj zadnji roman »L'altro mare«. Torej pesnik in slikar, predvsem pa luciden filozof: v Carlu Michelstaedterju in v njegovi mladosti, ki jo je žrtvoval v imenu nedosegljivega ideala, je strnjena vsa kriza človeka tistega obdobja.

Medtem ko so njegovi spisi poznani širši publiki (izdala jih je založniška hiša Adelphi), je njegova likovna ustvarjalnost (slike, olja, karikature, skice) le malo znana. Razstavo prireja odborništvo za kulturo goriške občine v sodelovanju z mestno knjižnico in Inštitutom za židovske študije Mitteleurope. Na njej bodo razstavili preko 800 izdelkov (mnogi še niso bili razstavljeni). Vse to njegovo delo je bilo posneto na video-kaseto, ki jo bodo prireditelji nepretrgoma predvajali v razstavnih prostorih.

Ni dvoma, da gre za zanimivo razstavo izredne osebnosti, človek, ki je želel postati slikar, čeprav je zaslodel predvsem kot filozof. Katalog razstave bosta pripravili dr. Antonella Gallarotti iz goriške mestne knjižnice in prof. Daniela Bini z univerze Austin v Texasu, izdala pa ga bo založniška hiša Edizioni della Laguna. Po prvi razstavi v Gorici bodo vsa dela na ogled prebivalstvu največjih srednjeevropskih mest. Michelstaedterjevo osebnost in delo ter pobude, ki so jih pripravili, so večeraj pobudniki in prireditelji orisali na tiskovni konferenci v prostorih Novinarskega krožka v Trstu.

Na sliki: Michelstaedterjev Profil

MIRKO SLOSAR

Uto Ughi in orkester I solisti veneti nastopila s Tartinijevimi skladbami

Enkratno doživetje v piranski stolnici

Letos potekajo v dveh mestih, Piranu in Padovi, ki sta bili usodno povezani s Tartinijevim življenjem, koncerti in druge prireditve posvečene tristoletni obletnici rojstva tega velikega glasbenika. Rodil se je 8. aprila 1692 v Piranu, umrl je 26. februarja 1770 v Padovi. Na obletnico njegovega rojstva, 8. aprila, so na spominskem koncertu v Padovi izvajali Tartinijeve skladbe I Solisti Veneti z dirigentom Claudiom Scimonejem, v portoroškem avditoriju pa je s Tartinijevi deli nastopil orkester Slovenske filharmonije z dirigentom Paulom Paronijem in solistoma violinistom Miranom Kolblom in trobentačem Tiborom Kerekesom. Kolbl je igral na »novo Tartinijevo violino«, ki jo je izdelal goslar Wilim Demšar. Slikar Sergio Pausig in designer Oskar Kogoj pa sta pripravila razstavo posvečeno Tartiniju.

Po Vivaldiju je bil Tartini največji predstavnik italijanske violinske umetnosti 18. stoletja. O Tartinijevem igranju na violino je njegov sodobnik, nemški flavtist in skladatelj Quantz zapisal: »Po lepoti zvoka sodi (Tartini) med največje violiniste. Enako moč ima v prstih in loku. Pri njem ne opazimo niti najmanj-

šega napora tudi pri izvajanju tehnično najzahtevnejših delov.« Tartini pa ni bil samo violinist. Njegovo delo je pomembno tudi na pedagoškem, glasbeno-znanstvenem raziskovalnem in skladateljskem področju. Zavidanja je vredna njegova skladateljska ustvarjalnost na področju instrumentalne, violinske in komorne glasbe. Muzikologi uvrščajo Tartinijeva dela med baročni in rokokojski stil skladanja. Zato se tudi razlikujejo interpretacije Tartinijevih del. Nekatere izzvenijo baročno, druge pa romantično občuteno (odvisno od osebnega občutenja Tartinijeve glasbe).

Na koncertu, ki je bil preteklo nedeljo v piranski stolnici, smo poslušali dokaj romantično »obarvanega« Tartinija. Njegova dela so izvajali I Solisti Veneti z dirigentom Claudiom Scimonejem. Dirigenta je verjetno čustveno prevzela topla skoraj patetična Tartinijeva melodika, ki je večkrat nastajala pod vplivom pesmi, ki jih je skladatelj prebiral in včasih s šiframi tudi zapisal verze iz pesmi na svoje partiture. Poleg romantično oblikovanih melodij je dirigent zelo gradil na dinamičnem kon-

trastu chiaro-scuro, ki je tudi značilen za Tartinijevo glasbo.

Osrednja osebnost nedeljskega koncerta pa je bil violinist Uto Ughi s Tartinijevo Sonato v g-mollu Vražji trilček. Po Tartinijevem pripovedovanju je delo nastalo po razburljivih sanjah o srečanju z vragom, ki je zaigral nenavadno lep violinski solo (zato ime sonate Vražji trilček). Ughi je eden največjih violinistov našega časa. Nastopal je že po vsem svetu. O njegovi igri bi lahko zapisali to, kar je o Tartinijevi zapisal Quantz. Ughi je z orkestrom I Solisti Veneti izvedel še dva Tartinijeva koncerta za violino in orkester (E-moll in A-dur) ter Mendelssohnov koncert v E-mollu op. 64 za violino in orkester.

Zanimivo je, da so tudi Ughijevi starši po rodu iz Pirana.

Pokrovitelji in organizatorji spominskih glasbenih prireditev v čast Tartiniju so Republika Slovenija, Skupščina občine Piran, Avditorij Portorož, Skupnost Italijanov Piran, Italijanska unija, Ljudska univerza v Trstu, Pokrajinski svet Veneta in Občina Benetke.

MIRKO SLOSAR

Dvajset let po prvem nastopu je Tržaški oktet konec aprila spet gostoval na Koroškem

Levo predstavitev Dolharjeve knjige Romanje v Julijce v Modestovem domu v Celovcu; desno pa Tržaški oktet s spremljevalci pri Katoliškem domu prosvete v Tinjah

Zasneženi vrhovi Karavank in pod njimi zeleneča in s prvim cvetjem ozaljšana Rož in Podjuna, so pozdravili Tržaški oktet ob njegovem prihodu med koroške Slovence. Bili so lepi dnevi, topli od spomladanskega sonca in od gostoljubnosti ljudi, ki so tržaške pevce povabili medse, da bi jim ponudili svojo umetno in ljudsko pesem z obal slovenskega Jadrana in skal kršnega Krasa.

Tržaški oktet je med svojim gostovanjem na Koroškem od petka 24. do nedelje 26. aprila, priredil dva celovečerna koncerta, skrajšan opoldanski koncert za učenke in učence slovenske Višje šole za gospodarske poklice in spremljanje nedeljske maše. Vrnili se je poln lepih doživetij in vtisov, predvsem pa zadovoljen, da je lahko po dvajsetih letih od prvega gostovanja ponovno navezal stike s prekrasno deželico ob Dravi, z zibelko slovenstva, in s prireditelji turneje, ki so se izkazali za vzorne in prijateljske gostitelje.

Gostovanje Tržaškega okteta je bilo v rokah Krščanske kulturne zveze s sedežem v Celovcu in nekaterih vanjo včlanjenih pevskih zborov in društev, osebno pa sta še posebno pozornost izkazovala našim pevcem predsednik Krščanske kulturne zveze dr. Janko Zerzer in zlasti še tajnik KKZ Nužej Tolmajer kot stalni in požrtvovalni spremljevalec Okteta v vsem času njegovega kroženja po Koroški. Posebej je treba omeniti še gostoljubnost osebja Katoliškega doma prosvete v Tinjah, kjer je bil Tržaški oktet nameščen in od koder se je podajal v razne kraje Roža in Podjune.

Otvoritveni nastop Tržaškega okteta je bil v Celovcu v Modestovem domu v parku dr. Joška Tischlerja. Ob lepi udeležbi celovških Slovencev je Oktetovce z ljudsko koroško pesmijo pozdravil domači okrog 40-članski mešani pevski zbor »Jakob Petelin Gallus« pod vodstvom Jožeta Ropitza, besede dobrodošlice pa

mu je izrekel predsednik KKZ dr. J. Zerzer, sicer tudi sam pevec v zboru. Govoril je o nujnosti povezovanja med Slovenci, ki živimo izven meja matične države Slovenije, o podobnosti problemov, ki nas težijo in zavirajo v našem narodnem delovanju, pa tudi o volji in prizadevanjih, da se ohranjamo in razvijamo v enakopravnosti s soživečima večinskima narodoma in O Beata trinitas, nato pa Oče naš v dveh variantah: Trubar-Tomčevi in Petra Iljiča Čajkoveškega. Sledile so še Vrabčevi

Pod umetniškim vodstvom Aleksandre Pertot, je Tržaški oktet občinstvu, katerega so pomnožili še pevci domačega zbora, ponudil v poslušanje raznolik in stilno raznorodni spored. V prvem delu je po uvodni Pobratimiji obsegal renesančni skladbi Jacobusa Gallusa En ego campana in O Beata trinitas, nato pa Oče naš v dveh variantah: Trubar-Tomčevi in Petra Iljiča Čajkoveškega. Sledile so še Vrabčevi

Uspešna turneja v priredbi Krščanske kulturne zveze

Mlada na besedilo Stanka Vuka in Moja vas na besedilo Borisa Pangercarja in Kogojeva Narodna na besedilo Cvetka Golarja. Drugi del sporeda je bil namenjen slovenski narodni in ljudski pesmi, začeni z isto pesmijo v koroški in primorski različici: s Švkaršičevo Sinoč' s'm dobiu pisemce in Boštjančič-Otovo Kaj pa je tebi ljubica. Sledile so Gašperšičeva Venite rožice moje s sopranom Aleksandre Pertotove, rezijanska v Merkujevi priredbi Tana Sarte, primorski v Pahorjevi priredbi Pa se sliš in Venturinjevi priredbi Nocoj pa oh nocoj, Mirkovo Kolo in Vodopivčeve Žabe, za nameček pa še domoljubni Slovenec sem in Triglav moj dom.

Kljub utrujenosti od potovanja in šibki akustičnosti dvorane je Tržaški oktet svoj spored izvedel z zavzeto skrbnostjo in zlasti s preprostimi ljudskimi pesmimi izrazil navdušenje odobravanje poslušalcev. Koncert pa je nudil tudi na moč primeren okvir predstavitvi knjige »Romanje v Julijce« trbiško-tržaškega rojaka Rafka Dolharja, v kateri je avtor z lepo oblikovano besedo izlil vso svojo zaljubljenost v krasoto naših gor in planin. O delu in avtorju je najprej spregovoril žabniški rojak Salvatore Venosi nato pa še Dolhar sam.

Na sobotnega jutra prelestni pomladi dan se je Oktet podal iz Tinj mimo Celovca, skozi Vetrinje in Kotmare vasi ter Bilcovsa v Št. Jakob oz. sosednji Št. Peter v Rožu, kjer deluje Višja šola za gospodarske poklice. Trenutno jo obiskuje blizu 100 učenk (dečki so le trije), od katerih kakšna polovica iz Slovenije. Veliko zgradbo upravljajo šolske sestre, učno osebje plačuje av-

strijska država, ravnatelj šole pa je, zdaj že naš znanec, dr. Janko Zerzer. Namesto v telovadnici šole, kot je bilo predvideno, je Tržaški oktet izvedel svoj spored v neprimerno bolj akustični in kar prostorni šolski kapeli. Okolju primerno je tudi pesem naših pevcev izzvenela prepričljivo tako v tehničnem kot vsebinskem interpretiranju. Mladi poslušalci, nekaj pa je bilo tudi starejših, so celoten program spremljali z veliko pozornostjo in v tišini, kar nekam nenavadni za mladež, ki pa se je po vsaki pesmi spremenila v dolgotrajno ploskanje. K še večji neposrednosti med pevci in poslušalci je prispevalo tudi Pangercarjevo prikupno predstavljanje pesmi.

Po koncertu je ravnatelj dr. Zerzer tržaške goste seznanil v podrobnostih z delovanjem te edine tovrstne šole na slovenskem etničnem ozemlju, kar ji po ravnateljstvih beseda odpira možnost, da bi se na njej izobraževali tudi učenci iz širšega prostora Alpe-Jadran, torej tudi s Tržaškega in iz Goriške in Benečije. Ogled šolskih prostorov z internatom je tržaškim gostom razgrnil vpogled v vzorno opremljenost učilnic in drugih prostorov ter čistoto, ki bi morala biti za vzor prenekeateri šolski instituciji pri nas.

Na povratku iz Št. Petra in Sv. Jakoba v Rožu se mi je spomin nehoteno vrnil na gostovanje barkovljanskega mešanega pevskega zbora pod vodstvom Milana Pertota v prvih povojnih letih v tem kraju, ko sem zastopal takratno Slovensko-hrvaško prosvetno zvezo in zanj tudi govoril. Nastop je bil na prostoru Martinjakove domačije, toda zdaj je tam povsem drugače.

JOŽE KOREN

(1- Nadaljevanje sledi)

Za italijanski košarkarski naslov

Danes v Pesaru tretja tekma

PESARO — Danes bo v Pesaru ob 18. uri tretja finalna košarkarska tekma za italijanski naslov med Scavolinijem in Benettonom iz Trevisa. Po dveh obračunih je stanje izenačeno, 1:1.

Obe tekmi pa nista mogli mimo brez polemik, v katere so posegli trenerja Buccini in Skansi (s tiskovnim molkom), tehnična direktorja in tudi nekaj igralcev. Vsi so bili nezadovoljni s sodniki: v Pesaru naj bi oškodovali igralce Benettona (še zlasti Iacopinija), v Trevisu pa košarkarje Pesara.

Zveza je zato tudi poskrbela za nov sodniški par. Danes bosta namreč sodila Pallonetto iz Neaplja in Facchini iz Massalombarde.

Tako ali drugače, tudi za današnje tretje srečanje je vsako predvidevanje precej tvegano. Na dosedanjih dveh sta o zmagovalcu odločali manj »znani« košarkarji (Zampolini in Boni na prvi, Iacopini na drugi) kot pa zvezdniki v obeh moštvi (Daye, Workman, Kukoč in Del Negro).

Današnje srečanje bo neposredno prenašala italijanska televizija na 1. sporedu s pričetkom ob 18.05.

V finalu nogometnega pokala pokalnih zmagovalcev Werder zaslužen odpravil Monaco

WERDER - MONACO 2:0 (1:0)
STRELCA: Allofs v 40', Rufer v 53'
WERDER: Rollmann, Bockenfeld, Wolter (v 35' Schaaf), Bratseth, Bode, Borowka, Eilts, Votava, Neubarth (v 75' Kohn), Rufer, Allofs.

MONACO: Etori, Valery (v 60' Djorkaeff), Sonor, Petit, Mendy, Dib, Gnako, Barros, Wheah, Passi, Tofana (v 58' Clement).

SODNIK: D'Elia (It.); GLEDALCEV: 15 tisoč.

LIZBONA — Bremenski Werder je osvojil svoj prvi celinski pokal, potem ko je v sinočnji finalni tekmi pokala pokalnih zmagovalcev zaslužen odpravil Monaco, ki je v četrtfinalu izločila Romo. Nemci so pobudo pustili Francozom, nakar so jih prvi napaki kaznovali. Prvi zatek je dosegel veteran Allof, medtem ko je nasprotna obramba »spala«. Ko je v drugem polčasu Monaco skušal nadoknaditi zaostanek, je pustil povsem nezavarovano obrambno vrsto in Rufer se je neovirano izognil še vratarju in udaril žogo v prazna vrata. Tekma se je s tem v bistvu končala.

Srečanje se je odvijalo na izredno velikem in lepem stadionu »Estadio da Luz«, ki pa je bil skorajda prazen.

Danes Juventus - Parma za italijanski pokal

TURIN — Danes bo na vrsti prvo finalno srečanje za italijanski nogometni pokal med Juventusom in Parmo. V samih osmih dneh se bosta ekipi srečali trikrat: Juventus bo namreč v nedeljo v okviru prvenstvene tekme gostoval v Parmi, kamor se bo vrnil 14. maja za povratno pokalno srečanje.

Najtežja kazen Brancu

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v A ligi je najtežjo kazen naložila igralcu Genoe Brancu, ki je bil diskvalificiran za 3 kola. Po eno kolo bodo počivali Battistini (Inter), Consagra (Foggia), Doll in Sergio (Lazio), Eranio in Caricola (Genoa), Brambati (Bari), Fusi (Torino), Iacobelli (Cremonese), Pergolizzi (Ascoli), Progna (Bari) in Vierchow (Sampdoria).

V B ligi je bil za 4 kola diskvalificiran Marino (Cosenza), za dve Galderisi (Padova), za eno pa Inccociati (Bologna), Briosci (Piacenza), Catena (Cosenza), Lizzani (Venezia), Vanoli,

Nappi in Rossitto (Udinese), Amodio (Lecce), Brunetti (Taranto), Centofanti (Palermo), Chamot, Marchegiani in Zago (Pisa), Flamigni (Brescia), Simonetta (Lucchese) ter Suppa (Casertana).

V C-1 ligi je kazen doletela tudi igralca Triestine Tangororo, ki je bil diskvalificiran za eno kolo.

Walker k Sampdoriji

GENOVA — Angleški nogometaš Des Walker je s Sampdorijo podpisal triletno pogodbo. Zanj naj bi bili odšteli nekaj več kot tri milijarde lir, njegova letna plača pa naj bi znašala milijardo lir.

Oče naj bi bil Maradona

NEAPELJ — Sodišče za mladoletne v Neaplju je izdalo razsodbo, v kateri pravi, da je oče šestletnega Diega Armando Juniora bivši nogometaši as Maradona. Sodišče je tako sprejelo tezo Cristine Sinagra, matere malega Armando, ki je zatrjevala, da je otroka zanosila prav z Maradono. Slednjemu je sodišče ukazalo, da mora za vzdrževanje malega Diega vsak mesec odšteti po pet milijonov lir.

Mednarodno teniško prvenstvo Italije

Izpadli Cecchinijeva ter Barbara Mulej

RIM — V 2. kolu mednarodnega teniškega prvenstva Italije je domačinka Sandra Cecchini napravila lepo priložnost, da bi spravila na kolena Američanko Capriatijevo, ki verjetno ni bila v pravi formi. Izpadla je tudi Slovenka Barbara Mulej. Nekaj izidov 2. kola:

Seleš (Jug.) - Baudone (It.) 6:0, 6:4; Capriati (ZDA) - Cecchini (It.) 6:4, 3:6, 7:6; Coetzer (J.Af.) - Mulej (Slo.) 7:5, 6:4; Fernandez (ZDA) - Demongeot (Fr.) 6:3, 6:4; Tauziat (Fr.) - Garrone (It.) 6:2, 6:0; Provis (Avstral.) - Perfetti (It.) 6:2, 7:6; Sabatini (Arg.) - Paz (Arg.) 6:3, 6:1; Zvereva (SND) - Golarsa (It.) 6:2, 6:2; Fulco (Arg.) - Maleeva (Bol.) 2:6, 7:6, 7:5.

Camporese izločil Lendla

HAMBURG — V 2. kolu mednarodnega teniškega turnirja v Hamburgu so Italijani dosegli lepe uspehe. Še najbolj odmeva zmaga Camporeseja proti Čehoslovaku Lendlu (7:6, 6:2). Nekaj ostalih izidov: Pescosolido (It.) J. McEnroe (ZDA) 7:6, 6:1, 6:2; Caratti (It.) - Corretja (Šp.) 7:5, 4:6, 7:5; Furlan (It.) - Ferreira (J.Af.) 6:7, 6:3, 6:3; Edberg (Šve.) - Arrese (Šp.) 6:3, 6:4; Chang (ZDA) - Čerkasov (SND) 6:1, 6:2; Stich (Nem.) - Steeb (Nem.) 6:3, 6:2.

V 1. slovenski nogometni ligi proti Mariboru Olimpija prepričljivo

KOPER — Derbi 34. kola v slovenski nogometni ligi je po povprečni igri in pred več kot 8 tisoč gledalci prepričljivo dobila SCT Olimpija, ki je povsem zasenčila Maribor. Slednji si je v vseh 90 minutah uspel pripraviti vsega dve akciji: v 10. minuti, ko je nevarno streljal Hadžialagić, ki pa ga je sodnik v 35. minuti upravičeno izključil, ter v drugem polčasu Emeršič. Ljubljanci so zmagali z 2:0 in oba zadetka je dosegel Koprčan Samir Zulić (v 29. in 31. minuti). V 65. minuti je Ubavić zadel vratnico, v finišu tekme pa so ugodno ozračje za Bežigradom pokvarili navijači Maribora, ki so med drugim s steklenico piva zadeli v hrbet Koprčana Alfreda Jermaniša. Ljubljanci so si s tem uspehom na široko odprli vrata za prvega državnega prvaka Slovenije.

REZULTATI 34. KOLA: Zagorje - Potrošnik 2:0, Steklar - Rudar (V) 4:2, L.M. Svoboda - SAOP Gorica 1:0; Publikum - Koper 1:0; Domžale - Eurospekter Ljubljana 0:1; SCT Olimpija - Maribor Branik 2:0; Belvedur Izola - Slovan Mavrica 3:0; Jadran Lama - Oria Rudar 0:1, Mura - Medvode 3:0. Živila Naklo so bile proste.

LESTVICA: SCT Olimpija 53, Maribor Branik 50, Belvedur Izola 46, Živila Naklo 39, SAOP Gorica in Koper 37, Mura in Eurospekter Ljubljana 35, L.M. Svoboda 34, Publikum 33, Slovan Mavrica in Steklar 32, Rudar (V) 31, Zagorje in Primorje 30, Potrošnik 28,

Nafta 26, Oria Rudar 24, Domžale Lek 18, Medvode Loka 17, Jadran Lama 14 točk. (Kreft)

Italijanski play out

BOLOGNA — V 9. kolu italijanskega košarkarskega play outa so takole igrali:

ZELENA SKUPINA: Marr Rimini - Breeze Milan 125:108 (58:44), Fernet Branca Pavia - Ranger Varese 88:89 (45:47), Scaini Benetke - Billy Desio 90:72 (49:43), LESTVICA: Marr 12, Scaini 12, Fernet Branca in Ranger 10, Billy 4, Breeze 2. PRIHODNJE KOLO (10.5.): Billy - Marr, Ranger - Scaini, Breeze - Fernet Branca.

RUMENA SKUPINA: Turboair Fabriano - Depi Neapelj 94:91 (82:82, 43:41), Kleenex Pistoia - Glaxo Verona 85:88 (43:43), Banco di Sardegna Sassari - Pall. Trapani 96:95 (44:52), LESTVICA: Turboair in Kleenex 12, Glaxo in Depi 10, Pall. Trapani 6, Banco di Sardegna 4. PRIHODNJE KOLO (10.5.): Pall. Trapani - Turboair, Glaxo - Banco di Sardegna, Depi - Kleenex.

Cibona hrvaški prvak

ZAGREB — Zagrebška Cibona je na tretji tekmi zaslužen premagala Zadar s 87:80 (38:31) in osvojila prvi košarkarski naslov Hrvatske. Zadržani so ostali v 25. minuti brez svojega najboljšega igralca Komazca in tako je imela Cibona olajšano nalogo.

V nogometnem prvenstvu začetnikov na Goriškem

Doberdobska Mladost odlična

ZAČETNIKI
MLADOST - REAL ISONZO 6:0 (2:0)
STRELCI: D. Ferletič, Florenin 2, Jelen, M. Ferletič, Gorjan.
MLADOST: D. Devetak, Sergio, Moro, M. Jarc, Petejan, Gorjan, M. Devetak, Jelen, Florenin, D. Ferletič, M. Ferletič, (Černic, Mt. Jarc, Attonini)

V nedeljo so v prvenstvu začetnikov odigrali zaostala srečanja 6. kola povratnega dela. V Doberdob je prišla v goste ekipa Real Isonzo, ki je na lestvici precej višje od Mladosti. Tokrat so naši zaigrali odlično, bili pa so tudi izredno učinkoviti, kar smo večkrat pogašali. V prvem delu prvenstva so Doberdobci proti temu nasprotniku nesrečno izgubili z 1:0, tokrat pa so se pošteno oddolžili.

Mladost igra naslednjo tekmo v soboto, 9. t.m. v Pierisu proti istoimenskemu moštvu. Tekma bo ob 17. uri.

Ostali izidi: Staranzano - San Canzian 5:1, Ronchi - San Michele 2:1, Mladost - Real Isonzo 6:0, Junior - Aris 0:5, Gradese - Romana 4:0, Pieris - Monfalcone 1:4.

Lestvica: Staranzano 35, Monfalcone 31, Real Isonzo 27, Ronchi 25, Mladost 24, Gradese 22, Aris 20, S. Michele 17, Pieris 11, S. Canzian 9, Junior 6, Romana 1.

Mladinske igre v kotalkanju na Goriškem

Naši zadovoljili

Pred kratkim je bilo v Gradišču pokrajinsko tekmovanje mladinskih iger v umetnostnem kotalkanju za osnovno šolo kategorije B.

Nastopila je tudi Paola Uršič (Vipava), ki je med 29 tekmovalkami zasedla 11. mesto. Konkurenca je bila zelo ostra, naša predstavnica pa je zaradi

Na kolesarski dirki po Španiji

Montoya še vodi

HUESCA (Španija) — Na 10. etapi kolesarske dirke po Španiji (St. Sauveur - Sabinanigo, 196 km) se je uveljavil Kolumbijec Julio Cesar Cadena, ki je na cilj prišel z več kot tremi minutami prednosti pred Špancem Gonzalezom ter po več kot 160 km dolgem pobegu, katerega je začel same 4 kilometre po startu. V začetku mu je sledil Torres, ki pa je kmalu popustil. Na skupni lestvici je domačin Jesus Montoya ubranil prvo mesto.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Montoya (Šp.) 46.01'46"; 2. Rominger (Švi.) po 1'07"; 3. Cubino (Šp.) 1'19"; 4. Delgado (Šp.) 1'34"; 5. Echave (Šp.) 1'41"; 6. Giovannetti (It.) 2'36"; 7. Parra (Kol.) 3'10"; 8. Roche (Ir.) 7'44"; 9. Cabestany (Šp.) 9'10"; 10. Alcala (Meh.) 10'24"; 11. Millar (VB) 10'33".

Auriolu (lancia) rally po Korziki

AJACCIO — Na avtomobilskem rallyju po Korziki se je uveljavil Francoz Didier Auriol (lancia), ki je prehitel rojaka Delecoura (ford) ter Bugalskega (lancia). Dirko so iz varnostnih razlogov nekoliko skrajšali: zaradi hude neizgode na nogometnem stadionu v Bastii, kjer je življenje izgubilo več gledalcev, niso mogli zagotoviti zanesljive sanitetne oskrbe.

VRSTNI RED: 1. Auriol-Occelli (Fr., lancia) 5.34'49"; 2. Delecour-Grataloup (Fr., ford) po 1'26"; 3. Bugalski-Giraudet (Fr., lancia) 3'15"; 4. Sainz-Moya (Šp., toyota) 4'33"; 5. Schwartz-Hertz (Nem.-Šve., toyota) 5'33"; 6. Aghini-Farnochia (It., lancia) 7'30"; 7. Biasion-Siviero (It., ford) 7'32"; 8. Liatti-Tedeschini (It., lancia) 13'53"; 9. Ragnotti-Thimonier (Fr., renault) 20'20"; 10. Oreille-Andrie (Fr., renault) 26'14".

LESTVICA PILOTOV ZA SP: 1. Sainz (Šp.) 57 točk; 2. Kankkunen (Fin.) 47; 3. Auriol (Fr.) 40; 4. Allen (Fin.) 28; 5. Delecour (Fr.) 25; 6. Biasion (It.) 22; 7. Jonsson (Šve.) in Bugalski (Fr.) 20; 9. McRae (Niz.) 15; 10. Salonen (Fin.) 14.

LESTVICA AVTOMOBILSKIH HIŠ ZA SP: 1. Lancia 77 točk; 2. Toyota 63; 3. Ford 44; 4. Mitsubishi 19; 5. Nissan 14; 6. Subaru 11; 7. Renault 2.

Borovi in Krasovi parimiznoteniški zastopniki

Uspešni nastopi

Končan je tretji in zadnji kriterium turnirja najboljših igralcev in igralci Italije v vseh posameznih disciplinah.

Štirinajst dni pred državnim prvenstvom, ki bo v Livornu, tekmovalci še iščejo formo. Kljub temu pa sta Monika Radović in Biserka Simoneta pripravili izredno presenečenje z osvojitvijo tretjega mesta v dvojicah v absolutni konkurenci, kjer sta v četrtfinalu premagali par Crespi-Semenza z 2:1. Monika Radović in Biserka Simoneta sta v kategoriji mladink posamežno zasedli 3.-4. mesto, v tretji kategoriji je Monika Radović pristala na 3. mestu. Pri moških je v 3. kategoriji Igor Milić izgubil v prvem kolu z Massimom Gubelliniem (3:2). Pri vodstvu 17:13 v odločilnem setu je imel servis, ki pa ga ni izkoristil in niz je izgubil s 23:21.

V drugi kategoriji se je Monika Radović prebila med osmerico, kjer je izgubila proti Danieli Alberto (s 3:2, zadnji set na 19). Biserka Simoneta, ki je 21. na lestvici druge kategorije, je v prvem kolu izgubila s Poricelličevim s 3:1. Pri moških je v drugi kategoriji Christian Mersi izgubil (3:1) z Nuvoletti, ki je bil finalist v 3. kategoriji. (M. Serčer)

Zopet lep uspeh mladih igralcev Bora Rinces na mladinskem namiznoteniškem prvenstvu treh Benečij, ki se je odvijalo v soboto in nedeljo v Roveretu. V tekmovanju ženskih dvojic sta se namreč Ana Bersan in Lara Possega uvrstili na odlično drugo mesto takoj za parom Pann/Dini iz Verone. Finalno srečanje sta naši igralci izgubili z 21:15 in 21:16, z nekaj več športne sreče pa bi lahko pripravili tudi presenečenje, saj v tej tekmi nista igrali tako podrejene vloge, kot bi lahko kazal poraz s čistim 2:0.

Obe igralci Bora Rinces sta med mladinkami nastopili tudi v kategoriji posameznice, kjer sta si delili 3. in 4. mesto, zmagala pa je odlična Marzia Pann iz Verone.

Pomembne izkušnje na začetku svoje tekmovalne poti je v Roveretu nabiral tudi Mitja Petelin, ki se je moral tokrat med naraščajnički zadovoljiti s tretjim mestom v svoji skupini.

Skupni izkupiček maloštevilne a kakovostne ekipe Bora Rinces v Roveretu pa je vsekakor več kot pozitiven. (boj)

iz planinskega sveta

Prisrčno srečanje s Sergiom D'Infantijem

Izredno prisrčno in prijateljsko je bilo četrtkovno srečanje z dolgoletnim znancem Sergiom D'Infantijem, ki je rade volje sprejel povabilo SPDT in se pripeljal v Trst iz Ravascletta, da oriše tržaškim prijateljem svoje življenjsko pot planinca in alpinista. S tenkočutnostjo hribovca je ob prikazu izbora diapozitivov pesniško pripovedoval o svojem prvem srečanju z goro, o ljubezni, ki jo goji do tega prelestnega sveta in opisoval svoje vzpone v domačih planinah in potem še v visokogorjih Pakistana, Južne Amerike in Nepala, koder je tešal svoja stremeljenja in želje in v divjih samotah ledenih-prostranstev iskal samega sebe ter spoznaval veličino in obenem majhnost človeka.

S svojim pripovedovanjem je očaral dokaj številno publiko planincev in alpinistov, ki so kljub drugim planinskim prireditvam, prihiteli na srečanje s Sergiom, dobrodušnim hribovcem, ki poleg trdega dela na polju, v gozdu in v svojem gostinskem obratu v Ravasclettu, najde vedno čas, da se zapodi v navpične gorske stene, v zimskih mesecih pa turiste uči večšin smučanja.

Bil je prijeten večer v Gregorčičevi dvorani in sam Sergio je na koncu privlačnega predavanja izrazil občuteno zahvalo za toplino in prijateljska čustva, ki so mu jih izrazili prisotni.

Z nastopom Sergia D'Infantija je SPDT zaključilo predvratno sezono. Sicer je nameravalo privediti še eno predavanje v maju, a prav v tem mesecu se prireditve vrstijo vsak dan, zato bo predavateljsko dejavnost obnovilo po poletnem premoru.

Devinčani so zborovali

V prostorih bivše šole v Cerovljah so pred tednom dni odborniki Smučarskega kluba Devin oklicali redni, 18. občni zbor društva. Občnega zbora se je udeležilo veliko število članov in gostov, ki so po izvolitvi delovnega predsednika pozorno poslušali poročila predsednika Bruna Škrka, tajnice Gabrijele Pieri in

načelnika smučarskega oddelka Stojana Sosiča. Po razpravi, ki je bila mestoma razvnetja v zvezi z delovanjem smučarskega oddelka, in pozdravi gostov, so prisotni izvolili nov odbor, kateremu so predstavniki drugih društev in sami člani zaželeli uspešno delo.(L.A.)

Osnovnošolski izlet v Slivno

Mladinski odsek SPDT prireja v nedeljo, 17. t.m. drugi izlet za osnovnošolce. Udeležijo se ga lahko otroci vseh slovenskih osnovnih šol v tržaški pokrajini in je veljaven za nabiranje točk za Planinsko značko.

Izlet se bo odvijal iz Nabrežine, kjer bo tudi zbirališče od 9. uri, do Slivnega po poti, ki pelje mimo zanimivih prazgodovinskih najdbišč. Tu se nahajata jami Lindner in Pocala, ki sta znani po odkritju velikega števila ostankov živali in kamnin iz prazgodovinskih časov ter zaviščišče Zaccaria. Najpomembnejše pa je gradišče na griču pri Slivnem, čigar ostanki so še danes vidni. To znamenitost si bodo izletniki tudi ogledali, jami pa ne bodo obiskali, ker sta obiskovalcem nedostopni.

Sledil bo daljši postanek na travniku, kjer se bodo odvijale razne igre, povratek pa bo v Nabrežino ob 17.30.

Vabljeni vsi otroci! (R.D.)

obvestili

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da bo v soboto, 9. t.m., v Borovem športnem centru sklenil nastop otrok vrtcev, ki so med letom obiskovali pouk telovadbe pri ŠŠT. Sodelovali bodo tudi mali gostje iz sezonskega otroškega vrtca. Nastop se bo začel ob 15. uri. Vabljeni so starši in prijatelji naših najmlajših.

SK BRDINA
organizira 24. t.m. avtobusni izlet v Gardalano. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opčinah, ob 11. do 14. maja ob 19. do 20. ure. Otroci do 15. leta morajo biti v spremstvu staršev.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglasi: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec, viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

četrtek, 7. maja 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja **ZTT**
Tiska **EDIGRAF**

Clan italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Obračun je še vedno začasen, saj je v bolnišnicah še 15 zelo hudo poškodovanih gledalcev

Pod podrto tribuno v Bastii 10 mrtvih

Kovinsko montažno tribuno so postavili, da bi povečali zmogljivosti stadiona pred pokalno tekmo

Vrsta polemik glede varnosti montažne tribune

PARIZ — Tragedija v Bastii je že sprožila plaz polemik o varnosti montažnih tribun, predvsem pa o upoštevanju vseh varnostnih predpisov v konkretnem primeru. Medtem ko predsednik družbe, ki je tribuno postavila, trdi, da je vse potekalo po predpisih, pa je bilo iz TV posnetkov pred in neposredno po tragediji očitno, da nekateri nosilni kovinski drogov sploh niso bili pritrjeni. Poleg tega so le nekaj minut pred nesrečo nekateri izmed varnostnikov izrazili dvome glede stabilnosti več kot dvajset metrov visoke in sto metrov široke tribune, na kateri je bilo nekaj tisoč ljudi.

Najhujše obtožbe pa so prišle iz ust Olivierja Esteve, predsednika družbe France Equipment, ki je postavila montažno tribuno na letošnji olimpiadi v Albertvillu. Po mnenju Esteve bi se bilo tragediji mogoče izogniti, če bi upoštevali stroge francoske varnostne predpise. »V Albertvillu smo tri mesece preučevali strukturo zemljišča, preden smo postavili tribuno za 35 tisoč ljudi, v Bastii pa so brez posebnih izračunov postavili precej višjo tribuno, kar bi zahtevalo še dodatne meritve,« je poudaril Esteve, ki je še dejal, da tribune nikakor ne bi smeli postavljati prostovoljci, temveč le izkušeni profesionalci. Po njegovem mnenju je bil tudi petdnevni rok za postavitev občutno prekratek, kot skrajno neprevidno pa je ocenil uporabo nekaterih materialov, ki se ne skladajo z metalno konstrukcijo tribune.

BASTIA — Obračun tragične nesreče na nogometnem stadionu Furiani v Bastii na Korziki postaja iz ure v uro vse hujši. Zaradi zrušitve montažne tribune (na sliki AP) je doslej umrlo že deset oseb, v bolnišnicah pa je še približno 527 ranjenec, med katerimi jih je petnajst zelo hudo poškodovanih. Do tragedije je prišlo v torek zvečer le nekaj minut pred začetkom polfinalne nogometne tekme za francoski pokal med Bastio in Olympiqueom iz Marseilla.

Provizorično montažno tribuno so postavili zaradi premajhnih kapacitet stadiona Bastie, ki v normalnih okoliščinah lahko sprejme le osem tisoč ljudi. Predsednik družbe, ki je tribuno postavila, je včeraj za francosko televizijo izjavil, da mu ni jasno, kako je lahko prišlo do tragedije, »saj je bila tribuna postavljena v skladu z vsemi predpisi.« Toda po izjavah nekaterih očitvidcev, tribuna sploh ni bila pritrjena, postavljena pa je bila na peščenem terenu in na nestabilnih lesenih tramih.

Zaradi tragedije je francosko notranje ministrstvo začelo s preiskavo, ki naj bi odkrila vzroke za nesrečo in tudi odgovorne. Francoski notranji minister Paul Quiles je s tem v zvezi izjavil, da bo preiskava potekala javno, vse pa je pozval, naj ne sprejemajo prehitrih zaključkov.

Včeraj si je prizorišče nesreče ogledal tudi francoski predsednik Mitterrand, ki je bil še dopoldne v Seville, kjer si je ogledal Expo 92. Mitterrand je dejal, da gre za »dogodek, ki je prizadel vso Francijo, športno tekmovanje, ki bi moralo biti praznik za vse, pa se je spremenilo v tragedijo z uničnimi življenji.« Srednji napadalec Olympiquea Papin, ki bo letos jeseni zaigral za Milan, pa je skupaj z nogometaši obeh ekip pomagal pri reševanju ponesrečenih. Zavzel se je, da bi v spomin na umrle razveljavili nadaljevanje tekmovanja za francoski nogometni pokal. Zelo prizadet zaradi dra-

me v Bastii je bil tudi trener francoske reprezentance Platini, ki je 29. maja 1985 igral za Juventus, ko je v neredih pred tekmo Juventus-Liverpool na stadionu Heysel v Bruslju umrlo 39 gledalcev.

Vest o nesreči v Bastii so komentirali tudi v vodstvu mednarodne nogometne zveze FIFA. Generalni sekretar te organizacije Joseph Blatter je ob tem izjavil, da bo FIFA že v kratkem prepovedala postavljanje montažnih tribun iz kovinskih cevi in to tako na

mednarodni kot na državni ravni.

Ob vsem tem velja omeniti tudi izjavo francoskega ministra za urbanizem Bernarda Tapieja, ki pa je istočasno tudi predsednik Olympiquea. Organizatorje tekme je obtožil pomanjkanja profesionalnosti, ker niso sprejeli ustreznih varnostnih ukrepov. Po Tapiejevem mnenju se je le naključju treba zahvaliti, da mrtvih ni bilo na stotine, saj je porušeno ogrodje pod seboj pokopalo več tisoč ljudi.

Most čez Savo med Hrvaško in BiH pomembna tarča migov

celo leto obstreljuje in bombardira.

Prejšnji teden sem bil v Bosanskem in Slavonskem brodu. Mesti ob Savi, ki jih je povezoval zdaj porušeni most, sta se privadili na vojno. Jugoslovanska armada jih je s topništvom obstreljevala že mesec dni. Ta bombardiranja so postala del vsakdanjega življenja ljudi. V Slavonskem brodu so sirene vsaki dan zavijale splošni alarm, ki ga nihče ni upošteval. Ljudje morajo pač živeti, morajo iti v službo, v trgovino po hrano in podobno. Kdaj pa kdaj je koga zadela granata, kar pa ni povzročalo posebne panike ali straha. Ljudje so se navadili na tak način smrti, doživljali so jo na podoben način, kot mi doživljamo smrt neznanega someščana, ki se je po-

nesrečil v prometni nesreči. Usoda pač.

V Posavini nisem imel občutka, da bi ljudje sovražili Srbe, zaradi tega, ker jih ti napadajo. Pogovarjal sem se s Hrvati in z Muslimani. O Srbih so govorili tako, kot bi lahko kmet govoril o toči, ki mu je uničila pridelek. Imel sem vtis, kot da je za prebivalce Posavine samoumevno, da se Srbi in Hrvati med sabo koljejo, kot da bi bil to nekakšen naravni zakon. Nad tem humusom pa rastejo razne politične in strateško-vojaške opcije. Poznavalci pravijo, da jugoslovanska armada napada ravno na tem področju, ker hoče združiti srbske kraje v zapadni Slavoniji, letalsko bazo v Bihaču ter Knin z bosansko srbsko republiko, ki naj bi imela svoj sedež v Banjaluki. Slednjo upravno enoto naj bi s koridorom vzdolž Save povezali z osrednjo Srbijo. Hrvati imajo podobne, a povsem nasprotno načrte. Za njih je področje okrog Bosanskega broda odskočna deska za morebitno ofenzivo, s katero bi lahko pretrgali zveze med Srbijo in srbskimi krajinami na Hrvaškem. Zaenkrat na bosanski strani Save ni hrvaških enot. Hrvati v Posavino pošiljajo samo orožje in bojna sredstva za enote bosanske Teritorialne obrambe, ki so sestavljene pretežno iz Muslimanov in Hrvatov. Ves ta promet poteka po mostu, ki je povezoval Bosanski in Slavonski brod. To je razlog, zaradi katerega hoče zvezno letalstvo uničiti ta objekt, kar mu je v nedeljo skorajda uspelo. V napadu je bil namreč most hudo poškodovan. Hrvati pa so ga baje za silo že usposobili za promet. Zaradi česar bodo jugoslovanski letalci ponovno poskusili napad, ki bo seveda prizadel tudi civilne objekte in prebivalstvo. Hrvaška

vojska je v obrambo mosta postavila najboljše enote protiletalske obrambe, ki so prejšnje dni že sestrelile pet nasprotnikovih letal. Hrvati naj bi baje uporabljali francoske raketne sisteme Mistral. Zvezno letalstvo pa pri napadih uporablja Mige 29, najsodobnejša

letala, s katerimi razpolaga in ki so zaradi protiletalske obrambe »prisiljena« bombardirati z višine 3000 metrov. Strokovnjaki so zračunali, da je v Iraku samo vsaka šesta, t.i. »inteligentna« bomba, ki so jih uporabljali Američani, zadela cilj. Vse druge so padale po civilnih objektih v bližini cilja. Bombe, ki jih uporablja jugoslovansko letalstvo, seveda niso »inteligentne«, posledice za civile v Slavonskem in Bosanskem brodu pa so enake tistim, ki so jih pretrpeli Iranci. Očitno smo pred novo nadaljevanje jugoslovanske tragedije.

WALTER ŠKERK

Most čez Savo, ki povezuje Bosanski in Slavonski brod. Slika je bila posneta pred letalskim napadom jugoslovanskega letalstva (Foto Škerk)

Na mostu so v preteklosti potekale tudi dokaj žalostne slovesnosti, kot je na primer izmenjava padlih med Hrvati in jugovojsko (Foto Škerk)